ЗЕЛС

ГЛАСИЛО

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

BNJVL

GAZETË

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SE MAQEDONISË

12 • 2009

ОРГАНИЗИРАНА КОНФЕРЕНЦИЈА

„ЧЕТИРИ ГОДИНИ ОД ПРОЦЕСОТ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА ВО РМ"

ОПШТИНИТЕ ЌЕ ГИ ИНТЕНЗИВИРААТ

СВОИТЕ БАРАЊА ПРЕД ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

U ORGANIZUA KONFERENCA

„KATËR VITE NGA PROCESI I DECENTRALIZIMIT NË RM"

KOMUNAT DO T'I INTENSIFIKOJNË

KËRKESAT E TYRE PARA PUSHTETIT QËNDROR

Почитувани,

Измина и последниот месец од годината, месец декември, во кој ЗЕЛС спроведе низа активности посветени на зајакнување-то на капацитетите на нејзините членки и на обезбедувањето на подобри услови за натамошно спроведување на децентрализацијата. Овој месец, позитивна евалуација доби Општината Петровец, со што се зголеми бројот на општините кои се во втората фаза на фискална децентрализација, а како резултат на постојаните притисоци на ЗЕЛС, се очекува наскоро да бидат реализирани можностите за надминување на препреките и за преостанатите општини и тие да започнат да ги реализираат обврските од повисокото фискално ниво. Средбите со министерот за финансии вродија со позитивни резултати за локалните власти, околу зголемувањето на средствата од ДДВ, за 04% за 2010 година. Притисоците на ЗЕЛС вродија и со уште еден успех, па токму во овој месец министерот за транспорт и врски објави дека дефинитивно, управувањето со градежното неизградено земјиште ќе го вршат општините. Веќе на почетокот на следната година ќе дејствуваме, наместо најавената 2011 година, тоа да се случи што е можно порано. За жал, неуспешна беше средбата на претставниците од ЗЕЛС со министерот за образование и наука, на која се реагираше на намалувањето на средствата за образование за општините, за 2010 година, за околу 300 миилиони денари. На тоа реагираа и членовите на УО на седницата одржана на 16 декември, по што беше упатено и протестно писмо до министерот Тодоров. Бурни реакции на оваа тема градоначалниците изнесоа и на втората седница на Генералното Собрание на ЗЕЛС, што се одржа на 17 декември и на кое претседателот на ЗЕЛС, Коце Трајановски ги изнесе сите овогодишни постигнати успеси на ЗЕЛС, но говореше и за проектираните идните активности. Истиот ден ЗЕЛС, со финансиска поддршка на ОБСЕ, ја организира и Конференција за одбележување на четири години од процесот на децентрализација во нашата земја. ЗЕЛС исто така, овој месец одржа и прва Конференција посветена на информатичко -комуникациската технологија во општините, на која беше промовиран и Прирачникот за изработка на ИКТ за општините, со што ЗЕЛС го дава својот придонес за нејзините членки и во оваа област. За сето ова како и за низата обуки и средби кои во текот на месец декември ги одржа ЗЕЛС ќе прочитате поопширно во овој број на Гласилото. Бидејќи следното издани е на нашето и Ваше Гласило ќе излезе во 2010 година , ја користам можноста да Ви посакам успешна и берикетна НОВА 2010 ГОДИНА , исполнета со добро здравје и срeќни мигиви.

Со почит,

Душица Перишиќ
Извршен директор на ЗЕЛС

Të nderuar,

Kaloi edhe muaji i fundit i vitit, muaji dhjetor, në të cilin BNJVL zbatoi sërë aktivitetesh të dedikuara për përforcimin e kapaciteteve të anëtareve të saja dhe sigurimit të kushteve më të mira për zbatimin e mëtutjeshëm të decentralizimit. Këtë muaj, evaluim pozitiv, fitoi komuna e Petrovecit, me ç'rast u rrit numri i komunave që janë në fazën e dytë të decentralizmit fiskal, e si rezultat i shtypjeve të vazhdueshme të BNJVL-së, pritet që së shpejti të realizohen mundësitë për tejkalimin e pengesave edhe për komunat tjera që edhe ato të fillojnë t'i realizojnë obligimet nga niveli më i lartë fiskal. Takimet me ministrin për financa treguan rezultate pozitive për pushtetet lokale, rreth rritjes së mjeteve të TVSH, për 4% për vitin 2010. Shtypjet e BNJVL-së krijuan edhe një sukses tjetër, pikërisht këtë muaj, ministri për transport dhe lidhje theksoi se definitivisht menaxhimin e tokës së pandërtuar ndërtimore do t'a kryejnë komunat. Më, në fillim të vitit të ardhshëm do të veprojmë, në vend të vitit 2011 të shpallur, kjo të ndodhë sa më herët që është e mundur. Për fat të keq, i pasuksesshëm ishte takimi i përfaqësuesve të BNJVL-së me ministrin për arsim dhe shkencë, në të cilin u reagua për zvogëlimin e mjeteve për arsim për komunat, për vitin 2010, rreth 300 milion denarë. Për këtë reaguan edhe anëtarët e BD në seancën e mbajtur më 16 dhjetor, me ç'rast u dërgua edhe letër në shenjë proteste deri te ministri Todorov. Reagime të mëdha në këtë temë kryetarët e komunave paraqitën edhe në seancën e dytë të Kuvendit gjeneral të BNJVL-së, që u mbajt më 17 dhjetor, në të cilin kryetari i BNJVL-së Koce Trajanovksi, i paraqiti të gjitha sukseset e arritura të BNJVL-së për këtë vit, por përmendi edhe aktivitetet projektuese të ardhshme. Atë ditë BNJVL, me përkrahje financiare nga OSBE, organizoi edhe Konferencë për shënimin e katër viteve të decentralizimit në vendin tonë. BNJVL gjithashtu këtë muaj mbajti edhe Konferencën e parë të dedikuar për teknologjinë informatike-komunikative në komunat, në të cilën u promovua edhe Doracaku për hartimin e TIK për komunat, me çka BNJVL jep kontributin e saj për anëtaret e saja edhe në këtë lëmi. Për këtë dhe për një varg trajnimesh dhe takimesh të cilat gjatë muajit dhjetor i mbajti BNJVL do të lexoni më gjërë në këtë numër të Gazetës. Sepse numri tjetër i Gazetës sonë dhe tuaj, do të dalë në vitin 2010, shfrytëzoj rastin t'ju dëshiroj sukses dhe mbarësi në VITIN E RI 2010, me shëndet të mirë dhe çaste të lumtura.

Me respekt,

Dushica Perishiq
Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së

ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Женевска 66, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
www.zels.org.mk . contact@zels.org.mk

Извршен директор на ЗЕЛС
Душица Перишиќ

Заменик извршен директор на ЗЕЛС
Ардита Дема

Уреднички колегиум
Весна Арсовска - Динковска, Наташа Вртеска, Виктор Арнаудовски

Дизајн и подготовка за печат
ПРИНТ ЦЕНТАР

Печати
ПРИНТ ЦЕНТАР

BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Zhenevska p.n., F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
www.zels.org.mk . contact@zels.org.mk

Drejtor ekzekutiv i BNJVL-së
Dushica Perishiq

Zëvendës drejtor ekzekutiv
Ardita Dema

Bordi redaktues
Vesna Arsovska - Dinkovska, Natasha Vrteska, Viktor Arnaudovski

Pergatitje per shtyp
PRINT CENTAR

Shtyp
PRINT CENTAR

БРОЈОТ НА ОПШТИНИТЕ ВО ВТОРА ФАЗА, ЗГОЛЕМЕН ЗА УШТЕ ЕДНА ОПШТИНА

Комисијата за следење и оценка на исполнетост на условите за преминување во втората фаза од процесот на фискална децентрализација, на состанокот одржан на 14 декември 2009 година, врз основа на извршената евалуација даде ,,зелено светло,, за Општина Петровец за влезе во втората фаза од фискалната децентрализација . Комисијата ги разгледуваше и можностите за 16 –те општини кои се уште остануваат во првата фаза да се класифицираат во три групи, со цел да се направат напори, да им се помогне и што поскоро и тие да преминат во повисоката фаза од децентрализацијата

1. Општини кои немаат исполнување на критериуми за прва фаза, односно немаат доволен број на вработени во одделенијата за данок на имот,се препорачува тие општини да остварат меѓуопштинска соработка со блиските општини, за да ги исполнат критериумите.

2. Втората група ја сочинуваат опш тини, кои се во прва фаза заради блокираните сметки, но со измена на Законот за финансирање и врз основа на преговорите на ЗЕЛС, се очекува наредната година да добијат безкаматни позајмици од Владата и на тој начин да им се овозможи да влезат во втора фаза.

3. Во третата група на општини се наоѓаат тие чии што сметки се презадолжени, а Владата нема можност да им даде толкава финансиска подршка. Се очекува дека со промена на условите за добивање на согласност за кредитоспособност, на овие општини ќе им се овозможи задолжување во комерцијалните банки.

На состанокот се дискутираше и за процентот на наплата на даноци на имот и други изворни приходи на општините. Се побара општините да изготват акциони планови за подобрување на наплатата. Беше посочено дека одреден број на општини не ја почитува законската обврска за испраќање на квартални финансиски извештаи до министерството за финансии, која предвидува и законски казни како за општината, така и лично за градоначалникот, и беше препорачано општините да го почитуваат Законот.

ЗЕЛС

ВИ ЈА ЧЕСТИТА

НОВАТА 2010 ГОДИНА

И ВИ ПОСКАУВА ДОБРО ЗДРАВЈЕ И УСПЕШНИ АКТИВНОСТИ НА ВАШАТА ОПШТИНА

BNJVL

JU URON

VITIN E RI 2010

DHE JU DËSHIRON SHËNDET DHE AKTIVITETE TË SUKSESSHME KOMUNËS SUAJ

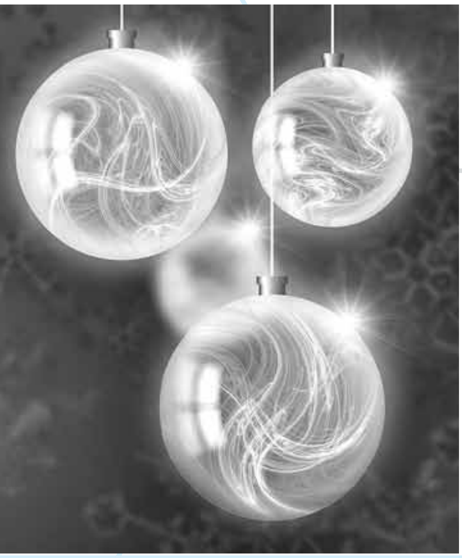

NUMRI I KOMUNAVE NË FAZËN E DYTË, I RRITUR EDHE ME NJË KOMUNË

Komisioni për vëzhgim dhe vlerësim i plotësimit të kushteve për kalimin në fazën e dytë nga procesi i decentralizimit fiskal, në mbledhjen e mbajtur më 14 dhjetor 2009, në bazë të evaluimit ekzekutues dha ,,dritë jeshile,, për Komunën e Petrovecit që të hyn në fazën e dytë nga decentralizimi fiskal. Komisioni i shqyrtoi edhe mundësitë për 16 komunat të cilat akoma mbesin në fazën e parë të klasifikohen në tre grupe, me qëllim të bëhen hapa, t'ju ndihmohet dhe sa më shpejtë edhe ato të kalojnë në fazën më të lartë nga decentralizimi.

1. Komunat që nuk kanë përmbushur kriteret për fazën e parë, respektivisht nuk kanë numër të mjaftueshëm të punonjësve në seksionet për tatim të pronës, rekomandohet që ato komuna të realizojnë bashkëpunim ndërkomunal me komunat e afërta, për t'i përmbushur kriteret.

2. Grupin e dytë e përbëjnë komunat, që janë në fazën e parë për shkak të llogarive të bllokuara, por me ndryshimin e ligjit për financim dhe në bazë të negociatave me BNJVL-në, pritet vitin e ardhshëm të fitojnë hua pa kamatë nga Qeveria dhe në atë mënyrë t'ju mundësohet hyrja në fazën e dytë.

3. Në grupin e tretë të komunave ndodhen ato, llogaritë e të cilave janë të mbingarkuara, dhe Qeveria nuk ka mundësi t'ju jep përkrahje aq të madhe financiare. Pritet që me ndryshimin e kushteve për marrjen e pajtueshmërisë për aftësi kreditore, komunave do t'ju mundësohet detyrim në bankat komerciale.

Në mbledhje u diskutua edhe për përqindjen e pagesës së tatimeve të pronës dhe të ardhurave tjera burimore të komunave. U kërkua që komunat të përgatisin plane akcionare për përmirësimin e pagesës. Ishte përmendur se numër i caktuar i komunave nuk e respektojnë detyrimin ligjor për dërgimin e raporteve financiare kuartale deri te ministria për financa, e cila parashikon edhe dënime ligjore si për komunën, por edhe personalisht edhe për kryetarin, dhe u rekomandua që komunat t'a respektojnë ligjin.

ПОЗИТИВНИ СТАВОВИ НА ЛОКАЛНИТЕ ВЛАСТИ ЗА ИНСТИТУЦИОНАЛИЗИРАЊЕ НА ФОРУМИТЕ ВО ЗАЕДНИЦИТЕ

Од деветти до 21 декември,2009 година во четири градови во Република Македонија (Велес – 09.12.2009г.; Струмица – 11.12.2009 г.; Струга – 15.12.2009 г. и Скопје – 21.12.2009 г.) се одржаа четири регионални работилници во рамки на активностите кои ЗЕЛС ги презема за реализација на проектот ,,Институционализација на форумите во заедниците",чија што имплементација е подржана од Швајцарската агенција за соработка и развој од 2006 година.

Работилниците беа наменети за градоначалниците и претседателите на советите на единиците на локолната самоуправа. Ангажираните експерти, Горан Ангелов и Бранко Трајчевски, претставникот од ЗЕЛС и претставник од единицата Координација на форумите, Кристина Хаџи – Василева ги презентираа изготвената Предлог – статутарната одлука за измена на статутот на единиците на локалната самоуправа и Предлог – правилникот за организирање и одржување на форумите во заедниците на локалната самоуправа. ,,Форумите во заедниците" беа презентирани како нов модел на демократско учество на граѓаните, при што беше особено значајно да се добијат повратни информации, мислења и ставови од страна на присутните за негово евентуално инкорпорирање во општинските статути, односно ќе претставува дополнување во главата во статутите на ЕЛС, каде засега се регулира учеството на граѓатните преку јавни трибини, анкети, предлози на граѓаните...

Досега ,,форуми во заедниците" беа организирани во 25 општини, па претставниците од овие општини во дискусијата ги пренесуваа своите позитивни искуства од примената на оваа форма на демократско учество на граѓаните и имаа многу позитивна оценка во однос на предлозите за нивно институционализирање,

QËNDRIME POZITIVE TË PUSHTETEVE LOKALE PËR INSTITUCIONALIZIMIN E FORUMEVE NË BASHKËSITË

Nga nëntë e deri më 21 dhjetor, të vitit 2009 në katër qytete në Republikën e Maqedonisë (Veles – 09.12.2009; Strumicë – 11.12.2009; Strugë – 15.12.2009 dhe Shkup – 21.12.2009) u mbajtën katër punëtori regjionale në kuadër të aktiviteteve që BNJVL i ndërmorri për realizimin e projektit ,,Institucionalizimi i forumeve në bashkësi", implementimi i së cilit është përkrahur nga Agjencioni Zviceran për bashkëpunim dhe zhvillim nga viti 2006.

Punëtoritë ishin të dedikuara për kryetarët e komunave dhe kryetarët e këshillave të njësive të vetëqeverisjes lokale. Ekspertët e angazhuar, Goran Angelov dhe Branko Trajçevski, përfaqësuesi nga BNJVL dhe përfaqësues nga njësia Koordinimi i forumeve, Kristina Haxhi-Vasileva i prezantuan hartimin e propozim – vendimit statutor për ndryshimin e statutit të njësive të vetëqeverisjes lokale dhe Propozim – rregulloren për organizimin dhe mbajtjen e forumeve në bashkësitë e vetëqeverisjes lokale. ,,Forumet në bashkësi" ishin të prezantuara si model i ri i pjesëmarrjes demokratike të qytetarëve, me çka veçanërisht ishte e rëndësishme të merren informacione kthyese, mendime dhe qëndrime nga ana e pjesëmarrësve për përfshirjen eventuale në statutet komunale, respektivisht do të paraqet plotësim në kapitullin e statuteve të NJVL-ve, ku tani rregullohet pjesëmarrja e qytetarëve nëpërmjet tribunave publike, anketave, propozimeve të qytetarëve...

Deri më tani ,,forume në bashkësi" ishin organizuar në 25 komuna, ku përfaqësuesit nga këto komuna në diskutim i përcollën përvojat e tyre pozitive nga zbatimi i kësaj forme të pjesëmarrjes demokratike të qytetarëve dhe patën vlerësim të madh pozitiv në lidhje me propozimet për institucionalizimin e tyre, për shkak se konsiderojnë

бидејќи сметат дека ваквиот начин на вклученост на граѓаните во работењето на општината дава одлични резултати и за двете страни. Со институционализација на ,,форумите во заедниците,, ќе се овозможи нивно интегрирање во рамките на општинските статути, и тоа како форма на демократско учество на граѓаните, со цел да се зацврсти улогата на граѓаните во подобрувањето на сопствениот живот преку давање на сопствени идеи и преку учество и истовремено ќе овозможи администрацијата да го развие партиципативното и одговорно локално владеење. До крајот на јануари ќе бидат собрани сите писмени мислења од страна на општините за предлог доставените документи,а дури потоа, прифатените финално изготвени верзии ќе бидат доставени на усвојување од страна на општинските совети.

se mënyra e këtillë e përfshirjes së qytetarëve në punën e komunës jep rezultate të shkëlqyera për të dyja palët. Me institucionalizimin e ,,forumeve në bashkësi,, do të mundësohet integrimi i tyre në kuadër të statuteve komunale, dhe atë si formë të pjesëmarrjes demokatike të qytetarëve, me qëllim që të përforcohet roli i qytetarëve në përmirësimin e jetës personale nëpërmjet dhënies së ideve personale dhe nëpërmjet pjesëmarrjes dhe njëkohësisht do të mundëson administrata t'a zhvillon udhëheqjen participative dhe përgjegjëse. Deri ne fund të janarit do të mblidhen të gjitha mendimet e shkruara nga ana e komunave për propozim dokumentet e dorëzuara, dhe më pas, verzionet finale të pranuara do të jenë të dërguara në aprovim nga ana e këshillave komunale.

СО МЕТОД НА ЕФИКАСНО УПРАВУВАЊЕ ДО ПОДОБРИ ПЕРФОРМАНСИ НА ЕЛС

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија на 18 декември спроведе еднодневна работилница за обучување на избрани и раководни лица од општините во областа на ефикасно управување. Во пилот активноста беа вклучени претставници од четири општини: Велес, Дебар, Струмица и Штип.

Целта на работилницата беше да се претстават индикаторите и алатките што можат да се користат при подобрување на перфомансите на општината во однос на услугите што таа ги дава на граѓаните, а со тоа и подобрување на јавното мислење во поглед на активностите што ги спроведува.

Системот за мерење на работењето на локалните власти, всушност, се состои од процеси, техники и методи за: идентификација на цели (остварувања, резултати) и мерење на напредокот кон нивното остварување. Тоа е континуирана и систематична спрега меѓу плановите и остварувањата, односно процес што започнува уште со планирањето, а продолжува со следење и мерење на остварувањето, за да придонесе кон следниот циклус планирање.

Идејата зад системот на ефикасно управување е тоа што ако не ги мериме остварувањата, не можеме да го разликуваме успехот од неуспехот, а ако не можеме да го видиме успехот, не ќе можеме да го наградиме, да учиме од него, да ги воочиме грешките.

Користа од примената на системот на управување со остварувањата е повеќекратна и тоа: дава фокус за приоретизирање при донесувањето на одлуки, е основа за да сфатиме што функционира, а што не функционира, дава можност за споредба меѓу различни услуги и типови извршители, овозможува проверка на извршувањето на услугите и за сето тоа ја информира јавноста со што се зголемува отчетност пред граѓаните.

ME METODIN PËR MENAXHIM EFIKAS DERI NË PERFORMANSA MË TË MIRA TË NJVL

Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë më 18 dhjetor realizoi punëtori njëditore për trajnimin e personave udhëheqës nga komunat në lëminë e menaxhimit efikas. Në pilot aktivitetet u përfshinë përfaqësues nga katër komuna: Veles, Dibër, Strumicë dhe Shtip.

Qëllimi i punëtorisë ishte që të paraqiten indikatorët dhe mjetet të cilat mund të shfrytëzohen gjatë përmirësimit të performansave të komunës lidhur me shërbimet të cilat ajo u'a ofron qytetarëve, e me të edhe përmirësimin e opinionit publik në pikëpamje të aktiviteteve të cilat i zbaton.

Sistemi për matjen e punës së pushteteve lokale, në të vërtetë përbëhet nga proceset, teknikat dhe metodat për: identifikimin e qëllimeve (realizime, rezultate) dhe matjen e avancimit të realizimit të tyre. Është një mbrehje e kontinuar dhe sistematike midis planeve edhe realizimeve, përkatësisht proces i cili fillon që nga vetë planifikimi, e që vazhdon me ndjekjen dhe matjen e realizimit, që të kontribuojë drejt ciklit të ardhshëm të planifikimit.

Idea e sistemit të menaxhimit efikas është ajo se nëse nuk i matim realizimet, nuk mund t'a dallojmë suksesin nga mossuksesi, ndërsa nëse nuk mund t'a shohim suksesin nuk do të mund t'a shpërblejmë, të mësojmë nga ai, të mësojmë nga gabimet.

Dobia nga zbatimi i sistemit të menaxhimit me realizimet e shumëfishta dhe atë: jep fokus për prioritizimin gjatë sjelljes së vendimeve, e bazë që të kuptojmë çka funkcionon, e çka nuk funkcionon, jep mundësi për krahasim midis shërbimeve të ndryshme dhe llojeve të ekzekutuesve, mundëson kontroll të kryerjes së shërbimeve dhe e tërë kjo e informon publikun me çka rrit edhe llogaridhënien para qytetarëve.

ЗЕЛС ОРГАНИЗИРА КОНФЕРЕНЦИЈА ЗА ИКТ

-Состојбата во областа на информатичко комуникациската технологија во општините е далеку од задоволителна и покрај огромниот напредок што за овој краток период од децентрализацијат го постигнаа општините во оваа област", истакна во својот говор, Зоранчо Алексов, претседател на Комисијата за е-општини при ЗЕЛС и градоначалник на Општина Штип, на првата Конференција за имплементираноста и развојот на ИКТ во единиците на локалната самоуправа, што ја организираше ЗЕЛС, на 23 декември 2009 година во,, Холидеј Ин" во Скопје. На Конференцијата на која присуствуваше и министерот за информатичко општество, Иво Ивановски, градоначалници, општински ИКТ советници и други гости, беше промовиран и Прирачникот за изработка на локални ИКТ стратегии, што го реализира ЗЕЛС и во кој се содржани анализите за актуелните состојби на општините во ИКТ, дадени се добрите примери од оваа област,реализирани досега од страна на локалните власти и воедно се утврдени насоките за изработување на сопствена Стратегија за ИКТ за секоја општина. На тој начин ЗЕЛС го дава својот придонес за развој на општините во ИКТ и намалувањето на дигиталниот јаз, а истовремено придонесува за исполнувањето на препораката за изработување на сопствени стратегии за ИКТ предвидена во Националната стратегија за развој на електронски комуникации со информатичка технологија (НСЕКИТ) усвоена минатата година. За уште поголемо олеснување во изработката на овие стратегии, ЗЕЛС избра четири пилот- општини: Валандово, Босилово, Новаци и Ресен, општини со различен степен на развој на ИКТ, на кои ќе им помогне во изработката на нивните ИКТ стратегии, кои потоа ќе послужат како урнек за сите останати општини кои ќе пристапат во реализацијата на оваа национална препорака.

Градоначалникот Алексов истакна дека ЗЕЛС и Комисијата за е-општини во иднина своите активности ќе ги фокусираат и на обезбедување на услови за стандардизација на бази на податоци за софтветски решенија што ги користат општините за да можат меѓусебно лесно да разменуваат информации и да можат во иднина лесно да се надоградуваат. Акцент ќе биде ставен и на организирањето на обуки за забрзан развој на ГИС ситемите во општините и советувања на воведување на систем на заштита на личните податоци. Од особена важност за општините е и иницирањето за поинтензивно користење на слободен или лиценциран софтвер, а исто така беше нагласено дека ЗЕЛС размислува и во правец на креирање на своја стратегија за ИКТ и изработка на заеднички сервер за еклектронски услуги за општините.

Министерот за информатичко општество,Иво Ивановски изрази пофални зборови за активностите и ангажираноста на ЗЕЛС и на општините за интензивирање на користењето ИКТ во своето работење и за имплементирањето на препораките од Националните стратегии. Ивановски ,исто така, истакна дека општините се особено важни и во вклучувањето на проектот на Владата за е-документи на граѓаните.

Беше истакнато дека ИКТ претставува важна алатка во обезбедувањето на суштинска децентрализација, која бара брза размена на информации и поголема вклученост на електронските услуги за граѓаните, се со цел обезбедување на развој на ефикасно и ефективно работење на општините,.

Во изминатиот период, токму примената на информатичката и на комуникациската технологија во работењето на општинската администрација перидонесе во голем процент општините да станат поотворени, поефикасни, поажурни, како пред самите граѓани. така и во рамките на самата администрација.

BNJVL ORGANIZOI KONFERENCË PËR TIK

-Gjendja në lëminë e tekonologjisë informativo komunikative në komuna është larg nga e mjaftueshmja edhe përskaj avancimit të madh që për këtë periudhë të shkurtër nga decenentralizimi e arritën komunat në këtë lëmi", theksoi në fjalimin e tij, Zoranço Aleksov, kryetar i komisionit për e-komuna pranë BNJVL-së dhe kryetar i komunës së Shtipit, në konferencën e parë për implementimin dhe zhvillimin e TIK në njësitë e vetëqeverisjes lokale, që e organizoi BNJVL, më 23 dhjetor 2009 në ,,Holidej In" në Shkup. Në konferencë ku ishte i pranishëm edhe ministri për shoqëri informative, Ivo Ivanovski, kryetarë komunash, këshilltarë komunal për TIK dhe mysafirë tjerë, ishte promovuar edhe Doracaku për përgatitjen e TIK strategjive lokale, që e realizoi BNJVL dhe në të cilin janë të përmbajtura analizat për gjendjet aktuale të komunave në TIK, janë dhënë shembujt e mirë nga kjo lëmi, të realizuara deri më tani nga ana e pushteteve lokale dhe njëkohësisht janë caktuar drejtimet për hartimin e strategjisë personale për TIK për secilën komunë. Në këtë mënyrë BNJVL jep kontributin e vet për zhvillim të komunave në TIK dhe zvogëlimin e hendekut digjital, dhe njëkohësisht kontribuon për plotësimin e rekomandimit për përpunimin e strategjive personale për TIK e parashikuar në strategjinë nacionale për zhvillim të komunikimeve elektronike me teknologji informative (NSEKIT) e miratuar vitin e kaluar. Për lehtësim akoma më të madh në përpunimin e këtyre strategjive, BNJVL zgjodhi katër pilot komuna: Vallandovë, Bosillovë, Novacë dhe Resnjë, komuna me shkallë të ndryshme të zhvillimit të TIK, të cilave do t'ju ndihmohet në hartimin e strategjive të tyre TIK, të cilat më tej do të shërbejnë si shembull për të gjitha komunat tjera të cilat do të aderojnë në realizimin e këtij rekomandimi nacional.

Kryetari Aleksov theksoi se BNJVL dhe Komisioni për e-

komuna në të ardhmen aktivitetet e veta do t'i fokuson edhe në sigurimin e kushteve për standardizimin e bazave të të dhënave për vendimet softverike që i shfytëzojnë komunat që të munden ndërmjet veti lehët të këmbejnë informacione dhe të munden në të ardhmen lehtë të avancohen. Theks u vendos edhe në organizimin e trajnimeve për zhvillim të shpejtë të GIS sistemeve në komunat dhe këshillime për vendosjen e sistemit të mbrojtjes për të dhënat personale. Me rëndësi të veçantë për komunat është edhe inicimi për shfrytëzim më intensiv të softverit të lirë apo të liçensuar, dhe gjithashtu ishte përmendur se BNJVL mendon edhe në drejtim të krijimit të strategjisë së vet për TIK dhe përpunim të serverit të përbashkët për shërbime elektronike për komunat.

Ministri për teknologji informative, Ivo Ivanovski shprehu fjalë lavdëruese për aktivitetet dhe angazhimin e BNJVL-së dhe të komunave për intensifikimin e shfrytëzimit të TIK në punën e saj dhe për implementimin e rekomandimeve nga strategjitë nacionale. Ivanovski, gjithashtu, përmendi se komunat janë veçanërisht të rëndësishme edhe në përfshirjen e projektit të Qeverisë për e-dokumentet e qytetarëve.

Ishte përmendur se TIK paraqet vegël të rëndësishme në sigurimin e decentralizimit thelbësor, që kërkon këmbim të shpejtë të informacioneve dhe përfshirje më të madhe të shërbimeve elektronike për qytetarët, me qëllim sigurimin e zhvillimit të punës efikase dhe efektive të komunave.

Në periudhën e kaluar, zbatimi i tekonologjisë informativo komunikative në punën e administratës komunale kontriboi në përqindje të madhe që komunat të bëhen më të hapura, më efikase, më azhuruese, si para vetë qytetarëve poashtu edhe në kuadër të vetë administratës.

РАБОТИЛНИЦА ЗА Б-ИСКЗ ДОЗВОЛИ

КОНСТАТИРАНИ МИНИМАЛНИ ПРИХОДИ И НЕДОСТАТОК ОД ДРУГИ СЕКТОРСКИ ОДОБРЕНИЈА И ДОЗВОЛИ

Заедницата на единиците на локалната самоуправа на Република Македонија, во декември, во рамки на проектот за издавање на Б-интегрирани еколошки дозволи, спроведе две работилници на кои беа повикани претставници од сите општини во Република Македонија. Работилницата опфати анализа на Б-дозволите (издадени и неиздадени), нотирање на постоечките проблеми, подготовка на акциони планови за издавање Б-дозволи, казнените одредби и инспекцискиот надзор во тек на процесот на разгледување на барањето за Б-дозвола поднесено од страна на Б-инсталација, како и инспекцијата по издавањето на дозволата.

За потребите на работилниците, ЗЕЛС изработи прашалник, кој го достави до сите општини во земјава. Анализата на пристигнатите одговори, даде пресек на состојбата со не/издадени Б-дозволи по општини. Во општиот заклучок е нотирано дека не постои преглед на точен број на Б-инсталации по општини, иако е забележително дека бројот на Б-инсталцаии по општини е поголем од очекуваното. Натаму, процесот на издавање на Б-дозволите од страна на општините е обременет поради недостаток од човечки ресурси, особено во средните и малите општини бидејќи законодавецот за издавање на Б-дозвлите предвидува најмалку две вработени лица по општина – едно за издавање на дозвола, а друго за инспекција. Натаму, како проблем што го отежнува процесот на издавање на Б-дозволите се наведуваат недоволната информираност на Б-инсталациите, непотполни поднесени барања, неисполнување на критериумите од страна на инсталција за добивање дозвола како недостаток на други секторски документи, одобренија, дозволи итн. Општините нотираа и дека приходите кои општината ги обезбедува од издавањето на Б-дозволите се минимални,односно едвај ги покриваат основните трошоци за водење на процесот за издавање Б-ИСКЗ дозвола.

Првата работилница се одржа во Маврово, а втората во Велес, каде над 70 учесници работеа и на конкретна нацрт дозвола, анализирајќи ги и споделувајќи ги искуствата за издавање Б-дозволи.

PUNËTORI PËR B- PIKN LEJEN

U KONSTATUAN TË ARDHURA MINIMALE DHE MUNGESË NGA MIRATIMET DHE LEJET TJERA TË SEKTORËVE

Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale të Republikës së Maqedonisë, në dhjetor, në kuadër të projektit për dhënien e B-lejeve integruese ekologjike, zbatoi dy punëtori, në të cilat u ftuan përfaqësues nga të gjitha komunat e Republikës së Maqedonisë. Punëtoria përfshiu analiza të B-lejeve, notim të problemeve ekzistuese, hartim të planit aksional për dhënien e B-lejeve, dispozitat penale dhe mbikëqyrje inspektuese gjatë procesit të mbikëqyrjes së kërkesës për B-leje të dorëzuar nga ana e B-instalacionit, si dhe inspekcioni pas dhënies së lejes.

Për nevojat e punëtorisë, BNJVL hartoi pyetësor, të cilin e u'a dorëzoi të gjitha komunave në vend. Analiza e përgjigjeve të arritura, bëri shqyrtim të gjendjes me B-lejet e pa/dhëna në komuna. Në konkluzionin e përgjithshëm u theksua se nuk ekziston kontroll i numrit të saktë të B-instalacioneve në komuna, edhe pse është për t'u përmendur se numri i B-instalacioneve në komuna është më i madh se sa është pritur. Procesi i dhënies së B-lejeve nga ana e komunave është i ngarkuar për shkak të mungesës së resurseve njerëzore, veçanërisht në komunat e mesme dhe të vogla, sepse ligjdhënësi për dhënien e B-lejeve parashikon më së paku dy persona të punësuar në komunë – njëri për dhënien e lejes, tjetri për inspektim. Më tutje, si problem që rëndon procesin e dhënies së B-lejeve nënvizohet: informimi i pamjaftueshëm për B-instalacionet, kërkesa jo të plota, mosplotësim të kritereve nga ana e instalacioneve për marrjen e lejes si mungesë e dokumenteve nga sektoret tjera, leje etj. Komunat theksuan se të ardhurat, të cilat komuna i siguron nga dhënia e B-lejeve janë minimale, përkatësisht mezi i mbulojnë shpenzimet themelore për kryerje të procesit për dhënien e B-PIKN lejes.

Punëtoria e parë u mbajt në Mavrovë, e dyta në Veles ku morën pjesë mbi 70 pjesëmarrës edhe në projekt-lejen, duke i analizuar dhe shkëmbyer përvojat për dhënien e B-lejeve.

СПРОВЕДЕНИ ОБУКИ ЗА ПРИЕМ, ОДОБРУВАЊЕ И ИНСПЕКТОРИРАЊЕ НА ЕЛАБОРАТИ ОД ОБЛАСТА НА ЖИВОТНАТА СРЕДИНА

Заедницата на единиците на локалната самоуправа, во декември, одржа четири еднодневни обуки за имплементација на одредбите од Уредбата за дејности и активности за кои задолжително се изработува елаборат во областа на животната средина, а за чија имплементација се надлежни општините и Градот Скопје. ЗЕЛС, обуките ги спроведе во соработка со Министерството за животна средина и просторно планирање на Република Македонија, кое учествуваше во обезбедување на експертскиот дел за нивна реализација.

Учесниците беа запознаени со правната основа за спроведување на прием, оценување, одобрување и инспекторирање на елаборатите. Стручниот дел беше поделен на два дела – теоретски и практичен, кој беше заокружен со анализа на текст на елаборат. Четвртата сесија беше посветена на инспекцискиот надзор за време на постапката за одобрување елаборати и по нивното одобрување.

Со обуката беа опфатени сите општини во Република Македонија, со цел општинската администрација да се подготви за оценување и одобрување на поднесени елаборати од страна на физички и правни лица кои според Уредбата вршат дејности и активности на територијата на општината за коишто е потребно изработка на елаборат. Обуките беа организаирани на иницијатива на повеќе општини, кои побараа итно спроведување на обуки за оваа проблематика, која стана надлежност на општините од јули, 2009 година. Целна група на обуките беа лицата задолжени за одобрување на елаборати од општините во Република Македонија.

На учесниците на обуките, покрај стекнатото знаење, ќе им биде доделен и сертификат за учество на обуките.

Општините учествува во покривањето на трошоците за обуката во вид на партиципација, практика која постепено преминува во долгорочно работење на ЗЕЛС.

TRAJNIME TË ZBATUARA PËR PRANIM, PËR APROVIM DHE INSPEKTIM TË ELABORATEVE NË LËMINË E MJEDISIT JETËSOR

Bashkësia e njësive të vetëqeverisjes lokale, në dhjetor, mbajti katër trajnime njëditore për implementimin e dispozitave nga Rregullorja për veprimtari dhe aktivitete për të cilat detyrimisht hartohet elaborat në lëminë e mjedisit jetësor, për implementimin e të cilit kompetente janë komunat dhe Qyteti i Shkupit. BNJVL trajnimet i zbatoi në bashkëpunim me Ministrinë për mjedis jetësor dhe planifikim hapësinor të R.M., që morri pjesë në sigurimin e pjesës së eksertëve për realizimin e tyre.

Pjesëmarrësit u njohën me bazën juridike për zbatimin e pranimit, vlerësimit dhe inspektimit të elaborateve. Pjesa profesionale u nda në dy pjesë – teorike dhe praktike, e cila u rrumbullakësua me analizë të tekstit për elaborat. Sesioni i katërt i'u dedikua mbikëqyrjes inspektuese gjatë procedurës për aprovim të elaborateve edhe pas aprovimit të tyre.

Me trajnim u përfshinë të gjitha komunat në R.M., me qëllim që administrata komunale të përgatitet për vlerësim dhe aprovim të elaborateve të dorëzuara nga ana e perosonave fizik dhe jurdik sipas Rregullores që kryejnë veprimtari dhe aktivitete në territorin e komunave për të cilat është i nevojshëm hartim i elabortatit. Trajnimet u organizun me iniciativë të më shumë komunave, të cilat kërkuan zbatim urgjent të trajnimeve lidhur me këtë problematikë, që hyri në kompetencat e komunës prej korrikut të vitit 2009. Grupi qëllimor i trajnimeve ishin personat përgjegjës për aprovim të elaborateve nga komunat e Republikës së Maqedonisë.

Pjesëmarrësve në trajnime, krahas diturive të arritura, do t'u jepet edhe qertifikatë për pjesëmarrjen në trajnim.

Komunat morrën pjesë në mbulimin e shpenzimeve të trajnimeve në formë të participimit, praktikë kjo që gradualisht kalon në punë afatgjate të BNJVL-së.

ЛОГИН

ТЕСТ ФАЗА И ПРИМЕНА НА ЕЛЕКТРОНСКО ГРАДЕЊЕ НА КАПАЦИТЕТИТЕ НА ОПШТИНИТЕ

Комплетирањето на експертскиот материјал – лектура, превод и визуелно поставување беа активностите во изминатиот период врзани за воспоставување на електронското учење во рамки на проектот ЛОГИН на ЗЕЛС. Следната, 2010 година ќе се спроведат тест фазата и конечното „пуштање во употреба" на електронскитот модул.

Секој експертски материјал се состои од дел за учење и дел за проверка на знаењето. Врз основа на резултатите од делот за проверка, „студентот" ќе се задобие со сертификат за познавање на областа.

Најдиректен бенефит од воведувањето на електронското „учење на далечина" би имала компонентата „градење на капацитетите" на општините, при што во многу ставки би ги намалила трошоците, би се стремила кон стандардизирање на градивото за учење, би барала активно и истражувачко учество на корисниците и би ја отворила можноста експертизата по одредена проблематика да биде подостапна и пораспространета.

Едновремено, продолжува поставувањето документи во категријата Библиотека, сместена на интернет страницата на ЗЕЛС под ЛОГИН менито, и со тоа Ви се достапни најновите материјали што ги засегаат општините во земјава.

LOGIN

TEST FAZA DHE ZBATIMI I NDËRTIMIT ELEKTRONIK TË KAPACITETEVE TË KOMUNAVE

Kompletimi i materialit të plotë – lekturimi, përkthimi dhe vendosja vizuale ishin aktivitetet në periudhën e kaluar të lidhura për vendosjen e mësimit elektronik në kuadër të projektit LOGIN i BNJVL-së. Në vijim të vitit 2010 do të zbatohen test faza dhe ,,lëshimi në përdorim" i modulit elektronik.

Secili material ekspertik përbëhet nga pjesë për mësim dhe pjesë për kontroll të diturisë. Në bazë të rezultateve nga pjesa për kontroll ,,studenti" do të fiton çertifikat për njohjen e lëmisë.

Benefit më direkt nga vendosja e mësimit elektronik ,,në largësi" do të kishte komponenta ,,ndërtimi i kapaciteteve" të komunave, me çka në shumë paragrafe do t'i zvogëlonin shpenzimet, do të drejtoheshin kah standaridzimi për mësim, do kërkonin pjesëmarrje aktive dhe vëzhguese të përdoruesve dhe do e hapte mundësinë që ekspertiza sipas problematikës së caktuar të jetë më e arritshme.

Njëkohësisht, vazhdon vendosja e dokumenteve në kategorinë biblioteka, e vendosur në internet faqen e BNJVL-së nën LOGIN menynë, dhe me atë ju janë të arritshme materialet më të reja që i tangojnë komunat në vend.

ОДДРЖАНА ШЕСТАТА СЕДНИЦА НА УПРАВНИОТ ОДБОР НА ЗЕЛС

На 16 декември, 2009 година, во хотелот ,,Александар палас" Управниот одбор на ЗЕЛС ја оддржа својата шеста седница. На почетокот на седницата претставници од Проектот на УСАИД, ЊОРЛД ЛЕАРНИНГ, го презентираа извештајот од првичната анализа на капацитетите на ЗЕЛС, при што беа предложени и одредени предлози за нивно зајакнување и идната соработка и поддршка на ЗЕЛС. Беше потпишан и Меморандум за соработка меѓу ЗЕЛС и УСАИД од страна на претставниците од претседателоството на ЗЕЛС и Мајкл Фриц, директор на УСАИД Мисијата во Република Македонија Беа утврдени и членовите на Комисијата од редовите на градоначалниците, што ќе започне со креирањето на новата Стратегија на ЗЕЛС за 2011 -2015 година.

На седницата присуствуваше и претставник од Управниот Одбор на ЕВН ЕСМ во Македонија, г-дин Грасман, кој беше повикан на барање на ЗЕЛС, по претходно испратените заклучоци од ад-хок Комисијата при ЗЕЛС, формирана за решавање на проблемите на општините со оваа компанија. Г-дин Грасман пред членовите на УО истакна дека ЕВН ЕСМ е отворена и понатаму за соработка со општините и дека ќе излезе во пресрет за разрешување на сите проблеми, во рамките на законските можности и дека на првата следна седница на нивниот Управен одбор ќе ги разгледа барањата од ЗЕЛС. Тој информира дека, како и ЗЕЛС и тие формирале Комисија, која ќе ја води г-дин Игор Гиевски, претставник од ЕВН ЕСМ и која ќе биде во постојани контакти и разговори со претставниците од ЗЕЛС, при што беше договорена и заедничка средба на двете комисии, за 11 јануари 2010 година. Потоа се отвори дискусија по донесените заклучоци од оваа ад - хок Комисија и истите беа надополнети од присутните, а беше предложено да бидат испратени до сите општини на натамошно дополнување и прецизирање со цел поподготвено да се излезе во претстојните преговори со ЕВН ЕСМ.

Претседателот на ЗЕЛС Коце Трајановски, информираше за средбата со министерот за финансии и позитивните информации добиени за локалните власти, во однос на долгорочните позајмици во траење од 7 години, со 2 годишен грејс период за комуналните општински претпријатија, со цел овозможување на нивно непречено извршување на услугите кон граѓаните, како и за претстојните законски измени што ќе овозможат поповолни и пофлексибилни услови за кредитирање на општините.Трајановски ги изнесе и заклучоците од составот на Комисијата за следење и оценка на исполнетоста на условите за применување во втората фаза од процесот на фискалната децентрализација и информираше дека и општина Петровец ја мина евалуацијата и дека во втората фаза останаа уште 16 општини, при што беа изнесени предлозите како ЗЕЛС и другите општини можат да им помогнат во нивниот напредок. Исто така присутните беа запознаени и за разговорите на средбата со министерот за образование која беше оценета како непродуктивна, бидејќи не се наишло на подготвеност од ова министерство за поддршка на локалните власти за надминување на состојбата со намалувањето на средствата за образование на општините во износ од околу 300 милиони денари за 2010 година. Градоначалниците бараа да се изврши поголем притисок врз централната власт во однос на ова намалување на средства за следната година како и во однос на намалувањето на средствата од фондот за патишта,клучни области, во кои локалните власти покажаа најголеми достигнувања и резултати и кои се најсензибилни за сите категории граѓани. Беше побарано интензивирање на овие преговори и промени во методологиите за финансирање на овие надлежности. Присутните членови на УО ја прифатија Декларацијата за соработка на советот на општината со комсијата за односи меѓу заедниците, што треба да биде разгледувана од одредени Совети на општините, а исто така беше одобрен и Меморандумот за разбирање помеѓу Карана корпорација и Општините во однос на преземање на заеднички напори за подршка, развој, унапредување и имплементација на компонентата за развој на работната сила.

MBAJTJA E SEANCËS SË GJASHTË TË BORDIT DREJTUES TË BNJVL-SË

Më 16 dhjetor 2009, në hotelin „Aleksandar Pallas" Bordi drejtues i BNJVL-së mbajti seancën e gjashtë. Në fillim të seancës përfaqësuesit nga Projekti i USAID, WORLD LEARNING, prezantuan raportin nga analiza e parë e kapaciteteve të BNJVL-së, me çka u propozuan edhe propozime të caktuara për forcimin e tyre dhe bashkëpunim në të ardhmen si dhe përkrahje të BNJVL-së. Ishte firmosur Memorandum për bashkëpunim ndërmjet BNJVL-së dhe USAID-it nga ana e përfaqësuesve të kryesisë së BNJVL-së dhe Majkll Fric, drejtor i USAID Misioni në Republikën e Maqedonisë. U caktuan edhe anëtarët e Komisionit nga rradhët e kryetarëve të komunave, me çka do të fillojnë me krijimin e strategjisë së re të BNJVL-së për vitin 2011-2015.

Në seancë morri pjesë edhe përfaqësues i Bordit drejtues të EVN EEM në Maqedoni, z. Grasman, i cili ishte i thirrur me kërkesë të BNJVL-së, pas konkluzioneve paraprakisht të dërguara nga ad-hok Komisioni pranë BNJVL-së, e formuar për zgjidhjen e problemeve të komunave me këtë kompani. Z. Grasman para anëtarëve të BD theksoi se EVN EEM është e hapur edhe më tutje për bashkëpunim me komunat dhe se do t'ju del në vigjilje për zgjidhjen e të gjitha problemeve, në kuadër të mundësive ligjore dhe se në seanën e parë vijuese të bordit të tyre drejtues do t'i shqyrton kërkesat e BNJVL-së. Ai informoi se, sikur BNJVL edhe ata formuan komision, të cilën do t'a udhëheq z. Igor Gievski, përfaqësues nga EVN EEM që do të jetë në kontakte dhe biseda të rregullta me përfaqësuesit e BNJVL-së, me çka ishte kontraktuar edhe takim i përbashkët i të dyja komisioneve, për 11 janar të vitit 2010. Pastaj u hap diskutim pas konkluzioneve të miratuara nga ad-hok komisioni dhe të njejtat ishin të plotësuara nga pjesëmarrësit, si dhe ishte propozuar të dërgohen deri te të gjitha komunat në plotësim të mëtutjeshëm dhe precizim me qëllim që të paraqiten më të përgatitur në negoiciatat vijuese me EVN EEM.

Kryetari i BNJVL-së Koce Trajanovski, informoi për takimin me ministrin e financave dhe inforamcionet e marra pozitive për pushtetet lokale, në lidhje me huat afatgjate në kohëzgjatje prej 7 viteve, me 2 vjet grejs periudhë për ndërmarrjet komunale, me qëllim mundësimin e ekzekutimit të shërbimeve për qytetarët, si dhe për ndryshimet ligjore që do të mundësojnë kushte më të volitshme dhe më fleksibile për kreditimin e komunave. Trajanovski përmendi konkluzionet nga mbledhja e Komisionit për vëzhgimin dhe vlerësimin e plotësimit të kushteve për kalimin në fazën e dytë nga procesi i decentralizimit fiskal dhe informoi se edhe komuna e Petrovecit kaloi evaluimin dhe se në fazën e dytë mbetën edhe 16 komuna, me çka u paraqitën propozimet se si BNJVL dhe komunat tjera mund t'ju ndihmojnë në përprarimin e tyre. Gjithashtu pjesëmarrësit ishin të njoftuar edhe për bisedat në takimin me ministrin për arsim që u vlerësua si joproduktive, për shkak se nuk është gjetur në gaditshmëri nga kjo ministri për përkrahjen e pushteteve lokale për tejkalimin e gjendjes me zvogëlimin e mjeteve për arsim të komunave në shumë prej rreth 300 milionë denarësh për vitin 2010. Kryetarët e komunave kërkuan të bëhet presion më i madh ndaj pushtetit qendror në lidhje me zvogëlimin e mjeteve për vitin vijues si dhe në raport me zvogëlimin e mjeteve nga fondi për rrugë, lëmi kryesore, në të cilat pushtetet lokale treguan arritje më të mëdha dhe rezultate të cilat janë më senzibilizuese për të gjitha kategoritë e qytetarëve. Ishte kërkuar intensifikimi i këtyre negociatave dhe ndryshimeve në metodologjitë për financimin e këtyre kompetencave. Anëtarët pjesëmarrës të BD e pranuan Deklaratën për bashkëpunim të këshillit të komunës me komisionin për marrëdhënie midis bashkësive, që duhet të jetë i shqyrtuar nga Këshillat e caktuar komunal, dhe njëkohësisht ishte miratuar edhe Memorandumi për mirëkuptim midis korporatës dhe komunave në lidhje me ndërmarrjen e hapave të përbashkët për përkrahje, zhvillim, avancim dhe implementim të komponentës për zhvillim të fuqisë punuese.

ОРГАНИЗИРАНА КОНФЕРЕНЦИЈА

„ЧЕТИРИ ГОДИНИ ОД ПРОЦЕСОТ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА ВО РМ"

ПРОФЕСИОНАЛИЗАЦИЈА НА ОПШТИНСКАТА АДМИНИСТРАЦИЈА И ПОГОЛЕМА ИНФОРМИРАНОСТ НА ГРАЃАНИТЕ ВАЖНИ КОМПОНЕНТИ ЗА НАТАМОШЕН УСПЕХ НА ДЕЦЕНТРАЛИЗАЦИЈАТА

-,,Четири години децентрализација, четири години активно залагање на локалните власти за обезедување на поквалитетни услови и услуги на своите граѓани. Сметам дека успеавме во реализацијата на процесот на децентрализацијата, дека направивме многу,особено ако имаме во предвид во какви услови ги наследивме префрлените надлежности, во однос на финансиите и административни капацитети. Успеси постигнавме и во оваа четврта година, кога успеавме да издејствуваме кај централната власт, со земјиштето да управуваат општините како и во однос на дефинитивното помрднување од мртва точка за зголемувањето на зафаќањето до ДДВ. Потврда за нашето добро работење, добивме и од граѓаните, оние кои се насочени нашите услуги, бидејќи на годинашните локални избори, околу 30% од градоначалниците беа реизбрани и добија нов мандат. Дека, локалните власти се на вистинскиот пат беше нотирано и во последниот Извештајот на Европската Комисија за реформските достигнувања на нашата земја. Транспарентно, нашите успеси и идни проекти пред граѓаните општините ги изнесоа на петтиот по ред саем на општините,ЗЕЛС ЕКСПО 2009 ", што се одржа минатиот месец. Но не се задоволуваме со постигнатото и не застануваме тука. Напротив имаме се уште големо поле за работа и активности, особено во правец на постигнување на поголема финансиска независност на општините. Токму на овој план ќе ги зајакнеме нашите идни заеднички активности се со цел да постигнеме подобри услови за нашите граѓани. Бидејќи сакаме тие да бидат горди на својата општина, да имаат желба да останат во неа и покрај сега веќе подотворените врати на Европа, да работат во неа и таму да ја креираат својата иднина."

Ова беше дел од говорот на Претседателот на ЗЕЛС Коце Трајановски, што го изнесе на Конференцијата ,,Четири години од процесот на децентрализација во Република Македонија" што ЗЕЛС со поддршка на ОБСЕ, го организираше на 17 декември, во ,, Александар палас" во Скопје. На конференцијата присуствуваа бројни градоначалници, претставници од локалната и од централната власт, од меѓународните организации присутни во нашата земја , како и значајни амбасадори.

На присутните им се обрати и шефот на Мисијата на ОБСЕ, Хозе Луис Хереро, кој го истакна големото значење на процесот на децентрализацијата за нашата земја, каде симнувањето на власта блиску до граѓаните е од особено значење. Тој истакна дека ОБСЕ, како и во изминатите години и оваа направи Извештај за децентрализацијата во нашата земја, врз основа на прашалници одговорени од локални власти, граѓаните и советниците, каде се забележува напредокот на овој процес, но истовремено се детектираат и одредените негови слабости, на кои локалните власти во иднина треба да посветат поголемо значење. Позитивни оценки за постигнатите резултати на локалните власти изнесе и Евроамбасадорот Ерван Фуере, но ја потенцира потребата од зајакнување на капацитетите на администрацијата како клучен фактор за уште поголем напредок. Тој истакна дека градоначалниците само со добро обучена администрација можат да добијат уште поголема подрршка во спроведувањето на своите активности и дека треба да утврдат цврсти стандарди за квалитетот и квалификациите на својата администрација.

Заменик амбасадорот на Соединетите Американски Држави во Р.М Томас Хавратил уште еднаш ја потврди заложбата на САД да го подржува процесот на децентрализација во земјава, при што особено го потенцираше значењето на ЗЕЛС како исклучително асоцијација во која единството на локалните власти е највисокиот дострел и пример како треба

и натаму да се спроведува овој процес. За швајцарската амбасадорка Никол Вирч, еден од важните услови за натамошнен напредок на децентрализацијата е поголемата вклученост на граѓаните во донесувањето на значајни одлуки за локалната власт, за што врочем швајцарската влада сега дава голема подршка на локалните власти во нашата земја. Во името на централната власт говореа заменик пртседателот на Владата на РМ, Абдулаким Адеми, кој истакна дека приоритет на Владата и натаму останува подршката и развојот на децентрализацијата во земјата за што таа секогаш е отворена за разговори и преговори со локалните власти за нивните потреби. За европските насоки на земјава, каде децентрализацијата е еден од важните приоритети говореше вицепремиерот за евроинтеграции во Владата на РМ, г-дин Васко Наумовски, а министерот за локална самоуправа Муса Џафери истакна дека локалната демократија е услов за подобро градење на европските стандарди и просперитет на нашата земја.

На крајот на Конференцијата , претставниците од ОБСЕ, ги презентираа резултатите од Извештајот за децентрализацијата, каде ги потенцираа и препораките за обезбедување на поголема транспарентност и комуникација на локалните власти со своите граѓани, зајакнување и подршка на работењето на Комисиите за односи со заедниците и професионализација на општинската администрација.

ЗЕЛ
ZELS

U ORGANIZUA KONFERENCA

„KATËR VITE NGA PROCESI I DECENTRALIZIMIT NË RM”

PROFESIONALIZIMI I ADMINISTRATËS KOMUNALE DHE INFORMIMI MË I MADH I QYTETARËVE – KOMPONENTË TË RËNDËSISHËM PËR SUKSESIN E MËTUTJESHËM TË DECENTRALIZIMIT

„Katër vite decentralizim, katër vite përpjekje aktive të pushteteve lokale për sigurim të kushteve dhe shërbimeve më kualitative të qytetarëve të tyre. Mendoj se kemi arritur sukses në realizimin e procesit të decentralizimit, se kemi bërë shumë, veçanërisht nëse i kemi parasysh kushtet në të cilat i trashëguam kompetencat e transferuara, lidhur me financat dhe kapacitetet administrative. Suksese kemi arritur edhe këtë vit të katërt , kur arritëm të ndikojmë në pushtetin qëndror, me tokën të menaxhojnë komunat si dhe në raport me lëvizjen definitive nga pika e vdekur për rritjen e përfshirjes së TVSH-së. Vërtetim për punën tonë të mirë, fituam edhe nga qytetarët, atyre të cilëve u janë drejtuar shërbimet tona, sepse në zgjedhjet e sivjetshme lokale, rreth 30% të kryetarëve të komunave u rizgjodhën dhe fituan mandat të ri. Se, pushtetet lokale janë në rrugë të drejtë u shënua edhe në Raportin e Komisionit Evropian për arritjet reformuese në vendin tonë. Në mënyrë transparente, sukseset dhe projektet tona të ardhshme para qytetarëve komunat i paraqitën në panairin e komunave, „BNJVL EKSPO 2009”, që u mbajt muajin e kaluar, por nuk jemi të kënaqur me të arriturën, nuk ndalemi këtu. Përkundrazi, kemi ende fushë të madhe për punë dhe aktivitete, veçanërisht në drejtim të arritjes së pavarësisë më të madhe financiare të komunave. Pikërisht në këtë plan do t'i përforcojmë aktivitetet tona të përbashkëta të ardhshme me qëllim që të arrijmë kushte më të mira për qytetarët tanë. Sepse duam që ata të jenë krenarë për komunën e tyre, të kenë dëshirë të mbeten në të edhe krahas tash më dyerve të hapura të Evropës, të punojnë në të dhe aty t'a krijojnë ardhmërinë e tyre.”

Kjo ishte pjesë e fjalimit të kryetarit të BNJVL-së Koce Trajanovskit, në Konferencën „Katër vite nga decentralizimi në Republikën e Maqedonisë” që BNJVL me përkrahje të OSBE-së, e organizoi më 17 dhjetor në „Aleksandar Palas” në Shkup. Në konferencë morrën pjesë numër i madh i kryetarëve të komunave, përfaqësues të pushtetit lokal dhe qëndror, prej organizatave ndërkombëtare të pranishme në vendin tonë si dhe ambasadorë të rëndësishëm.

Të pranishmëve i'u drejtua edhe shefi i Misionit të OSBE-së Hoze Luis Herero, i cili e theksoi rëndësinë e madhe të procesit të decentralizimit në vendin tonë, ku afrimi i pushtetit pranë qytetarëve ka rëndësi të madhe. Ai theksoi se OSBE, si në vitet e kaluara ashtu edhe këtë vit bëri Raport për decentralizimin në vendin tonë, në bazë të pyetësorëve të përgjigjura nga pushtetet lokale, qytetarët dhe këshilltarët, ku vërehet avancimi i këtij procesi, por njëkohësisht detektohen edhe dobësitë e caktuara të tij, të cilave pushtetet lokale duhet t'u kushtojnë vëmendje më të madhe. Nota pozitive për rezultatet e arritura të pushteteve lokale paraqiti edhe Euroambasadori Ervan Fuere, por e potencon nevojën për përforcimin e kapaciteteve të administratës si faktor kyç për avancim edhe më të madh. Ai theksoi se kryetarët e komunave vetëm me administratë të trajnuar mirë mund të fitojnë përkrahje edhe më të madhe në zbatimin e aktiviteteve të tyre dhe se duhet të përcaktojnë standarde të forta për kualitetin dhe kualifikimet e administratës së tyre.

Zëvendës ambasadori i Shteteve të Bashkuara të Amerikës në RM, Tomas Havratill edhe një herë e vërtetoi përpjekjen e SHBA-ve t'a përkrah procesin e decentralizimit në vend, me ç'rast veçanërisht e potencoi domethënien e BNJVL-së si asociacion në të cilin uniteti i pushteteve lokale është shembulli më i mirë si duhet edhe më tej të zbatohet ky proces. Për ambasadoren zvicërrane Nikoll Virç, njëri prej kushteve më të rëndësishme për përparimin e decentralizimit është përfshirja më e madhe e qytetarëve në sjelljen e vendimeve të rëndësishme për pushtetin lokal, për çka qeveria zvicërane u jep përkrahje të madhe pushteteve lokale në vendin tonë. Në emër të pushtetit qëndror folën zëvendës kryeministri i Qeverisë së RM, Abdylaqim Ademi, i cili theksoi se prioritet i Qeverisë edhe më tej mbetet përkrahja dhe zhvillimi i decentralizimit në vend për çka ajo çdoherë është e hapur për bisedime dhe negociata me pushtetin lokal për nevojat e tyre. Për drejtimet evropiane të vendit, ku decentralizimi është njëri prej prioriteteve të rëndësishme foli zëvendës kryeministri për eurointegrime në Qeverinë e RM z. Vasko Naumovski, e ministri për vetëqeverisje lokale Musa Xhaferi theksoi se demokracia lokale është kusht për ndërtim më të mirë të standardeve evropiane dhe prosperitet të vendit tonë.

Në fund të Konferencës, përfaqësuesit e OSBE-së, i prezantuan rezultatet nga Raporti për decentralizim, ku i potencuan edhe rekomandimet për sigurimin më të madh të transparencës dhe komunikimit të pushteteve lokale me qytetarët e tyre, përforcimin dhe përkrahjen e punës së Komisioneve për marrëdhënie midis bashkësive dhe profesionalizim të administratës komunale.

ОПШТИНИТЕ ЌЕ ГИ ИНТЕНЗИВИРААТ СВОИТЕ БАРАЊА ПРЕД ЦЕНТРАЛНАТА ВЛАСТ

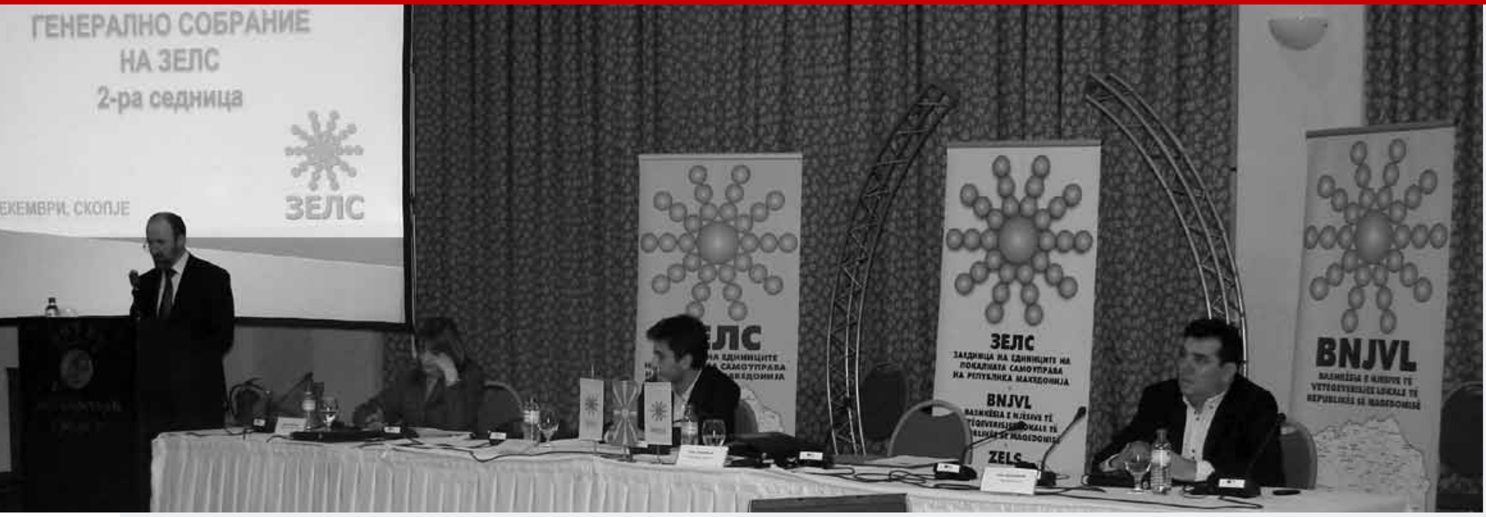

„Управувањето со градежното неизградено земјиште од страна на општините претставува наш најголем заеднички успех, за кој дефинитивно оваа година успеавме да го издејствуваме пред централната власт. Генерално не сме задоволни од најавата на Министерството за транспорт и врски, неговото спроведување да започне од 1 јануари 2011 година, за што дополнително ќе се ангажираме за скратување на овој рок, истакна Коце Трајановски, претседател на ЗЕЛС, во својот говор на почетокот на втората седница на Генералното собрание на ЗЕЛС, што се одржа на 17 декември, 2009 година во хотелот „Александар палас"во Скопје.

Како втор особено важен успех на ЗЕЛС, Коцевски го издвои дефинитивно прифаќање на барањето на ЗЕЛС, од страна на Владата, за зголемувањето од зафаќањето од ДДВ во корист на општините за 0,4% за 2010, односно,на 4,5% во 2012.- „ И тука ЗЕЛС и општините ќе продолжат со притисоците за спроведување на заеднички дефинираните ставови, односно зголемувањето на средствата од ДДВ да изнесуваат 6% и од персоналниот данок најмалку 30%, " истакна Коцевски .Тој исто така го потенцира и неодамнешниот успех од преговорите меѓу ЗЕЛС и министерството за финансии за обезбедување на долгорочни позајмици во траење од 7 години, со 2 годишен грејс период за комуналните општински претпријатија, со цел овозможување на нивно непречено извршување на услугите кон граѓаните. Претседателот на ЗЕЛС во својот говор издвои и други значајни успеси што ги реализираше Асоцијацијата на општините во изминатата година во однос на одредени законски измени, како што се промените во Законот за минералните суровини, со кој се обезбедува децентрализирана надлежност во инспекцискиот надзор и распределба на средствата од концесиите во соодност 78 наспроти 22% во корист на општините. Потоа ги истакна промените во Законот за комуналните такси во однос на промена на методологијата на пресметка на оваа јавна давачкаа наведе и други значајни достигнувања. Исто така го потенцира и разрешувањето на прашањето на општините кои се уште се наоѓаат во првата фаза од децентрализацијата и отворањето на законски можности, преку предложените измена и дополнување на Законот за финансирање на општините, за многу полабави услови за утврдување на кредитоспособност на општините,како и преку обезбедување на безкаматна позајмица од Владата на Р. Македонија.

На Собранието со свои мислења и ставови излегоа и голем број градоначалниците, кои истакнаа дека повеќе од потребно е обезбедување на поголема финасиска независност на општините за да може адекватно да се извршуваат доверените надлежности. Го потенцираа актуелниот проблем на намалување на средствата за образование, за околу 300 милиони денари помалку од минатата година, како и за намалувањето на средствата од Фондот за патишта за околу 170 милиони денари. Истакнаа дека тоа е сторено токму во клучните области од префрлените надлежности, каде општините во изминатиот период посветија огромни напори и со своето домаќинско и транспарентно работење постигна значајни резултати. Претставниците од руралните општини ги изнесоа проблемите со кои тие се соочуваат, при што изразија благодарсност до колегите кои се согласија на зголемување на долниот праг од одвојувањето од ДДВ, што од две се зголеми на три милиони денари, при што повторно потенцираа дека за разлика од урбаните средини, тие имаат многу мали можности за обезбедување на средства од сопствени извори, даноци на имот, комуналии и друго. Беше истакнато дека општините треба да размислуваат за начините за превземање и на нови надлежности,за кои треба да се посвети особено внимани во 2010 година, пред се околку располагањето со капиталните инвестиции. Но исто така беа потенцирани и областите во примарното здравство, станбената политика, сообраќајната безбедност и јавниот ред и мир, градежното изградено земјиште и други. Преовладуваа ставовите дека ЗЕЛС во иднина треба уште поцврсто да се бори за своите ставови пред централната власт, особено во однос на обезбедување на повеќе финасиски средства за општините со цел и подобро извршување на превземените надлежности.

Делегатите на Генералното собрание го усвоија Извештајот за финасиското работење на ЗЕЛС за 2008 година, при што беше потенцирано дека општините треба поажурно да ја исплаќаат членарината кон ЗЕЛС, го разгледаа ревизорскиот извештај, а исто така го усвоија и Буџетот и Акциониот план на ЗЕЛС за 2010 година.

KOMUNAT DO T'I INTENSIFIKOJNË KËRKESAT E TYRE PARA PUSHTETIT QËNDROR

,,Menaxhimi me tokën e pandërtuar ndërtimore nga ana e komunave paraqet suksesin tonë më të madh të përbashkët, për të cilin definitivisht këtë vit arritëm t'a imponojmë para pushtetit qëndror. Përgjithësisht nuk jemi të kënaqur nga lajmërimi i Ministrit për transport dhe lidhje, që zbatimi i tij të fillojë më 1 janar 2011, për çka në mënyrë plotësuese do të angazhohemi për t'a shkurtuar këtë afat" theksoi Koce Trajanovski, kryetar i BNJVL-së në fjalimin e tij në fillim të seancës së dytë të Kuvendit Gjeneral të BNJVL-së i cili u mbajt më 17 dhjetor, 2009 në hotelin ,,Aleksandar Palas" në Shkup.

Si sukses të dytë të rëndësishëm të BNJVL-së, Trajanovski e veçoi pranimin e kërkesës së BNJVL, nga ana e Qeverisë për rritjen e përfshirjes së TVSH-së në dobi të komunave për 0,4% për 2010, respektivisht në 4,5% në 2012. ,,Dhe këtu BNJVL dhe komunat do të vazhdojnë me shtypjet për zbatimin e qëndrimeve të përbashkëta të definuara, përkatësisht rritja e mjeteve nga TVSH të përmbajë 6% dhe nga tatimi personal më së paku30%" theksoi Koce Trajanovski. Ai gjithashtu e potencoi edhe suksesin e paradokohshëm nga bisedimet midis BNJVL-së dhe ministrisë për financa për sigurimin e huasë në kohëzgjatje prej 7 vitesh, me grejs period prej 2 vitesh, me qëllim të mundësimit të kryerjes së papengesë të shërbimeve të tyre ndaj qytetarëve. Kryetari i BNJVL-së në fjalimin e tij veçoi edhe suksese tjera të rëndësishme që i realizoi Asociacioni i komunave në vitin e kaluar në raport me ndryshimet e caktuara ligjore, siç janë ndryshimet në Ligjin për përbërësit mineral, me të cilin sigurohet kompetencë e decentralizuar në mbikëqyrjen inspektuese dhe shpërndarjen e mjeteve nga koncesionet në raport 78 ndaj 22% në dobi të komunave. Pastaj i theksoi ndryshimet në Ligjin për taksat komunale në raport me ndryshimet e metodologjisë së kalkulimit të kësaj të dhëne publike, e theksoi edhe arritje tjera të rëndësishme. Gjithashtu e potencoi edhe zgjidhjen e çështjeve të komunave të cilat ende ndodhen në fazën e parë të decentralizimit dhe hapjen e mundësive ligjore, përmes ndryshimit dhe plotësimit të Ligjit për financimin e komunave, për shumë kushte më të dobëta për caktimin e aftësisë kreditore të komunave, si dhe përmes sigurimit të huasë së pakamatë nga Qeveria e R.M.

Në Kuvend me mendimet dhe qëndrimet e tyre u paraqitën edhe numër i madh i kryetarëve të komunave, të cilët theksuan se është tejet i nevojshëm sigurimi i pavarësisë financiare të komunave që të mund të kryhen kompetencat e besuara në mënyrë adekuate. E potencoi problemin aktual të zvogëlimit të mjeteve për arsim, për rreth 300 milion denarë më pak se vitin e kaluar, si dhe për zvogëlimin e mjeteve nga Fondi për rrugë prej rreth 170 milion denarë. Theksoi se kjo është bërë pikërisht në lëmitë kyçe nga kompetencat e transferuara, ku komunat gjatë periudhës së kaluar dedikuan përpjekje të mëdha edhe me punën e tyre transparente me të cilën arriti rezultate të rëndësishme. Përfaqësuesit e komunave rurale e paraqitën problemin me të cilin ballafaqohen, me ç'rast u shprehën falenderim kolegëve të cilët u pajtuan për rritjen e pragut të poshtëm të ndarjes nga TVSH, që prej 2 u rrit në 3 milion denarë, me ç'rast sërish potencuan se për dallim nga mjediset urbane, ato kanë mundësi shumë të vogla për sigurimin e mjeteve nga burimet personale, tatimet e pronës, komunalet e tj. U theksua se komunat duhet të mendojnë për mënyrat e ndërmarrjes së kompetencave të reja, për të cilat duhet të kushtohet vëmendje e veçantë në vitin 2010, para se gjithash rreth disponimit me investime kapitale. Por gjithashtu u potencuan edhe fushat në shëndetësinë primare, politika e banesave, siguria në komunikacion dhe rendi publik, toka e ndërtuar ndërtimore etj. Mbizotëronin qëndrime se BNJVL në të ardhmen duhet që edhe më tepër të luftojë për qëndrimet e saja para pushtetit qëndror, veçanërisht në raport me sigurimin e më tepër mjeteve financiare për komunat me qëllim të kryerjes më të mirë të kompetencave të ndërmarra.

Delegatët e Kuvendit gjeneral e miratuan Raportin për punën financiare të BNJVL-së për vitin 2008, me ç'rast u potencua se komunat duhen që në mënyrë më të azhuruar t'ia paguajnë anëtarësinë BNJVL-së, e shqyrtuan raportin revizor, e gjithashtu e miratuan edhe Buxhetin dhe Planin aksional të BNJVL-së për vitin 2010.

ОДДРЖАНА ВТОРА СЕДНИЦА НА КОМИСИЈАТА ЗА ОБРАЗОВАНИЕ ПРИ ЗЕЛС

На 23 декември, Комисијата за образование при ЗЕЛС ја одржа втора седница на која освен членовите-градоначалници на Комисијата, присутвуваа и членовите на техничката група, кои се дел од лица од Мрежата на ЗЕЛС за образование сочинета од советниците и инспекторите за образование од општините. На почетокот на седницата претставници од Проектот на УСАИД за основно образование (ПЕП) ги презентираа резултатите од евалуацијата на проектните активности, што ги спроведуваат во соработка со училиштата и наставниците од нашата земја од почетокот на 2006 година Поединечно беа презентирани сите пет компоненти 1. Реновирање на училишта 2. Зголемување на достапноста и подобрување на употребата на информациско комуникациската технологија (ИКТ) 3.Унапредување на наставата по математика и природните науки. 4.Унапредување на оценувањето и 5. Зголемување на работните вештини кај учениците. Информациите може да се разгледаат и на њеб страната њњњ.пеп.орг.мк. На состанокот учествуваше и г-дин Кит Прентон, директорот на Проектот на УСАИД за основно образование заедно со раководителите на компонентите, како и претставници од Канцеларијата за образование на УСАИД, предводени од Александер Вуд , директор на Канцеларијата за образование при УСАИД

На седницата се дискутираше за актуелните состојби во областа образование, а присутните беа известени за разговорите што претставници од ЗЕЛС ги водеа со Министерот за образование, Никола Тодоров, на средбата одржана на 14 декември 2009 година во МОН. Во однос на поставеното прашање за причината за намалувањето на дотациите на општините за околу 300 милиони денари, министерот одговори дека тоа е заради остатокот на средства во општински буџети во минатата година,што беше неприфатливо за ЗЕЛС, но и заради финансиската криза и намалување на државниот буџет, при што е дадено ветувањето дека ќе се направат напори во следната година година со првиот ребаланс на буџетот тоа намалување да се избалансира. Во однос на поставеното прашање од страна на ЗЕЛС за исплата на отпремнини и средства за починати лица, беше укажано дека тоа не се решава со буџетот на МОН и дадена е препорака општините да се обратат до Министерството

U MBAJT SEANCA E DYTË E KOMISIONIT PËR ARSIM PRANË BNJVL-SË

Më 23 dhjetor, Komisioni për arsim pranë BNJVL-së e mbajti senacën e dytë në të cilën përveç anëtarëve-kryetarët e komunave, morrën pjesë edhe anëtarët e grupit teknik, të cilët janë pjesë e personave të Rrejtit të BNJVL-së për arsim i përbërë nga këshilltarët dhe inspektorët për arsim pranë komunave. Në fillim të seancës përfaqësuesit e projketit të USAID për arsim fillor (PEP) i prezantoi rezultatet nga evaluacioni i aktiviteteve të projektit, që i zbatoi në bashkëpunim me shkollat dhe arsimtarët e vendit tonë nga fillimi i 2006. Në veçanti u prezantuan pesë komponentat 1.Renovim i shkollave 2.Rritja e qasjes dhe përmirësimi i nevojës së teknologjisë informatike dhe komunikative (IKT) 3.Avancim i mësimit për matematikë dhe shkencat natyrore 4.Avancim i vlerësimit dhe 5.Rritje e aftësive punuese të nxënësve. Informacionet mund të shikohen edhe në ueb faqen www.pep.org.mk. Në mbledhje morri pjesë edhe z. Kit Prenton, drejtor i projektit të USAID për arsim fillor së bashku me udhëheqësit e komponentave, si dhe përfaqësues nga Zyra për arsim të USAID, të udhëhequr nga Aleksandar Vud, drejtor i zyres për arsim pranë USAID.

Në seancë u diskutua për gjendjet aktuale në lëminë e arsimit, e të pranishmit u informuan për bisedimet që përfaqësuesit e BNJVL-së i bënë me Ministrin për arsim, Nikolla Todorov, në takimin e mbajtur më 14 dhjetor 2009 në MASH. Në raport me pytjen e parashtrua për arsyen e zvogëlimit të dotacioneve të komunave për rreth 300 milion denarë, ministri u përgjigj se kjo është për shkak të mjeteve të mbetura në buxhetet komunale në vitin e kaluar, që ishte e papranueshme nga BNJVL, por edhe për shkak të krizës financiare dhe zvogëlimit të buxhetit shtetëror, me ç'rast edhe u premtua se do të bëhen përpjekje që vitin e ardhshëm me rebalansin e parë të buxhetit që ky zvogëlim të balancohet. Lidhur me pyetjen e parashtruar nga ana e BNJVL-së për pagesën e dërgesave dhe personave të vdekur, u tha se kjo nuk zgjidhet me buxhetin e MASH dhe u rekomandua që komunat të drejtohen në ministrinë për financa. Në raport me shpërndarjen e mjeteve në mënyrë joadekuate për transportin e nxënësve, veçanërisht problem ky

за финансии. Во однос на несоодветното доделување на средства за превоз на ученици, особено изразен проблем во руралните средините претставниците од ЗЕЛС побараа да се изврши преиспитување на методологијата, но и да се обрне внимание на општините кои од Владата добиле комбиња, како и на фактот дека општините идната година ќе се соочат со нова генерација средношколци со задолзително бесплатно образование. Исто така беа посочени и отворените прашања за недоволен кадар за информатика, како и недоволни средства за хигиеничарите, а беше побарано од МОН да обезбеди средства за резервни делови на информатичката опрема по училиштата и да се изнајде начин како тие да се обезбедат од кражби, бидејќи ниедна осигурителна компанија несака да ја осигура опремата. Не беше изоставен и проблемот со компанијата ,,Биланс Хит", чиј договорот со Владата и истекнал на почетокот на декември, за што беше побарано Владата да врши исплата на оваа организација до крајот на годинава, а потоа да им префрли средства на општините за тие да ги плаќаат услугите на оваа фирма, која брои 109 вработени. Присутните беа информирани дека на актуелните проблемите во образованието им беше посветено внимание и на Управниот одбор на ЗЕЛС, но и на Генералното собрание на ЗЕЛС, каде се завзема став да се испрати писмо до Министерот за образование, во кое ќе бидат наведени ставовите на ЗЕЛС за оваа област. Потоа присутните беа запознаени и со содржината на испратеното писмо до Министерот за образование.

i shprehur në mjediset rurale përfaqësuesit e BNJVL-së kërkuan që të kryhet riekzaminim i metodologjisë, por edhe t'u kushtohet vëmendje komunave të cilat nga Qevria morrën furgona, si dhe me faktin se komunat vitin e ardhshëm do të ballafaqohen me gjeneratë të re të nxënësve të shkollave të mesme me arsim të obliguar papagesë. Gjithashtu u përmendën edhe çështje tjera të hapura për kuadrin e pamjafteshëm informatik, si dhe mjetet rezerve për personat që kujdesen për higjienën, e nga MASH u kërkua të sigurohen mjete për pjesë rezerve të pajisjej informatike nëpër shkolla dhe të gjendet mënyrë si ato të sigurohen nga vjedhjet, sepse asnjë kompani nuk dëshiron t'isigurojë pajisjet. Nuk u la anash as problemi me kompaninë ,,Billans Hit" që kontrata me Qeverinë i ka kaluar në fillim të dhjetorit, me ç'rast u kërkua që Qeveria të kryejë pagesë të kësaj organizate deri në fund të vitit, e pastaj t'ua transferojë mjetet komunave që ato t'ua paguajnë shërbimet kësaj firme, e cila numëron 109 të punësuar. Të pranishmit u infromuan se problemeve aktuale të arsimit u ishte kushtuar vëmendje edhe në Bordin drejtues të BNJVL-së, ku merret qëndrim të dërgohet letër deri te Ministri për arsim, në të cilën do të shënohen qëndrimet e BNJVL-së për këtë lëmi. Pastaj të pranishmit u njohën edhe me përmbajtjen e letrës së dërguar deri te Ministri për arsim.

ОД СРЕДИНАТА НА ЈАНУАРИ ЗАПОЧНУВААТ РЕКОНСТРУКТИВНИ ЗАФАТИ ВО НОВИ 23 УЧИЛИШТА

УЧИЛИШТЕ	ОПШТИНА
Кирил и Методиј	Тетово
Св.Кирил и Методиј	Чучер Сандево
Кирил Пејчиновиќ	Кисела Вода
Крсте Мисирков	Гевгелија
Георг Кастриот Скандербег	Арачиново
Св. Кирил и Методиј	Кочани
Кочо Рацин	Кратово
Драга Стојановска	Сопиште
Гоце Делчев	Свети Николе
Коле Канински	Битола
Гоце Делчев	Кавадарци
Асдрени	Теарце
Видое Подгорец	Ново Село
Св. Кирил и Методиј	Центар
Христо Узунов	Другово
Св. Климент Охридски	Македонски Брод
Ванчо Србаков	Вранештица
Тодор Арсов	Зрновци
Страшо Пинџур	Карбинци
Никола Петров-Русински	Берово
Брака Миладиновци	Пробиштип
Пере Тошев Сирково	Росоман
Војдан Чернодрински	Карпош

По извршената евалуација од четвртата фаза од Компонента -Реновирање на училиштата, од Проектот за основно образование (ПЕП) соопштени се и имињата на 23 училишта, каде од втората половина на јануари, 2010 година ќе започне практичниот дел на реновирањето, со што ќе биде заокружена бројката од 100 реновирани училишта од оваа компонента на ПЕП. Во оваа фаза ќе бидат заменети прозорци во 14 училишта, поголема реконструукција ќе биде извршена во 4 училишта, во три училишта ќе бидат санирани кровoвите, во едно училиште ќе се реконструираат тоалетите и во едно електричната инсталација.

Pas evaluimit të kryer nga faza e katërt nga komponenta – renovim të shkollave, nga projekti për arsim fillor (PEP) janë kumtuar emrat edhe emrat e 23 shkollave, ku nga mesi i dytë i janarit, 2010 do të fillon pjesë praktike e renovimit, me çka do të jetë i rrumbullaksuar numri prej 100 sgkollave të renovuara nga kjo komponentë e PEP. Në këtë fazë do të jenë të ndryshuara dritaret e 14 shkollave, rekonstruim më i madh të do të jetë i kryer në 4 shkolla, në tre shkolla do të jenë të sanuara kulmet, në një shkollë do të rregullohen toaletet dhe në një instalimi elektrik.

NGA MESI I JANARIT FILLOJNË INTERVENIMET REKONSTRUKTIVE NË 23 SHKOLLA TË REJA

SHKOLLA	KOMUNA
Kiril dhe Metodij	Tetovë
Shën. Kirili dhe Metodij	Çuçer Sandevë
Kiril Pejçinoviq	Kisella Vodë
Krste Misirkov	Gjevgjeli
Gjergj Kastrioti Skenderbeu	Haraçinë
Shën. Kirili dhe Metodij	Koçanë
Koço Racin	Kratovë
Draga Stojanovska	Sopishtë
Goce Dellçev	Shën Nikoll
Kole Kaninski	Manastir
Goce Dellçev	Kavadar
Asdreni	Tearcë
Video Podgorec	Novo Sellë
Shën Kirili dhe Metodij	Qendër
Hristo Uzunov	Drugovë
Shën. Klimenti Ohri	Makedonski Brod
Vanço Srbakov	Vraneshtica
Todor Arsov	Zrnovci
Strasho Pinxhur	Karbincë
Nikolla Petrov-Rusinski	Berovë
Braka Milladinovci	Probishtip
Pere Toshev Sirkovo	Rosoman
Vojdan Çernodrinski	Karposh

ЗЕЛС ГИ УТВРДИ СИСТЕМАТИЗИРАНИТЕ ЗАКЛУЧОЦИ ЗА РАЗРЕШУВАЊЕ НА ОТВОРЕНИТЕ ПРАШАЊА ПОМЕЃУ ОПШТИНИТЕ И ЕВН-ЕСМ

Со Одлука на Управниот одбор на ЗЕЛС беше формирана АД – Хок Комисијата за надминување на отворените прашања помеѓу ЗЕЛС и ЕВН како и нејзиниот состав, со мандат да изготви препораки и тековно да дава упатства за конкретни активности во насока на надминување на отворените прашања и проблеми помеѓу општините во Републиката и ЕВН – ЕСМ и да доставува мислења и препораки до Управниот одбор на ЗЕЛС и ЕВН – ЕСМ. За претседател на Ад – Хок Комијата е избран Благоја Деспотовски, градоначалник на Општина Кичево. Првиот состанок Комисијата го оддржа на 9 декември, 2009 година кога ги изготви Заклучоците кои потоа ги изнесе на Управниот Одбор на ЗЕЛС. По добиените забелешки од членовите на УО и доставените мислења од општините, беа направени одредени корекции, по што се дефинирани ЗАКЛУЧОЦИ, кои на 28 декември беа испратени до претседателот на Управниот одбор на АД ЕВН Македонија, Георг Валднер, како и до потпретседателот на Владата на Р.М. за економски прашања, Владимир Пешевски, како резултат на заинтересираноста на централната власт за следење на овие состојби и овозможување на поддршка за изнаоѓање на решенија.

СИСТЕМАТИЗИРАНИ ЗАКЛУЧОЦИ ќе бидат разгледувани на состанокот закажан за 11 јануари, 2010 година меѓу претставници од ЗЕЛС и од ЕВН-ЕСМ. Истите се однесуваат на разрешување на повеќе дилеми од оваа област меѓу кои и на дилемата за дупло фактурирање на надоместокот за енергетска моќност, еднаш во постапка на добивање енергетска согласност и изградба на објектите, а потоа тековно со месечните сметки. Исто така во ставовите се утврдена и други значајни прашања и тоа за заостанатите долгови на општините и јавните претпријатија, за судските постапки и ,,дивите" приклучувања, за евидентирањето на наплатата за комуналната такса и третманот на каматите. ЗЕЛС бара прашањето со долговите на јавните претпријатија под итно да се разгледа во рамките на Ад – Хок Комисијата и кон јавните претпријатија да се применат истите механизми за надминување на долговите како кон општините (репрограмирање на исплатата на долгот, бришење на каматите итн.) Исто така, во заклучоците внимание е посветено и на потребата од усогласувањето на плановите за инвестирање, како резултат на одредени сознанија дека речиси 90% од прикажаната инвестиција се наплатува и од самите корисници – граѓаните по основ извршена услуга. Истото се однесува и за преместување на водови и цели линии, при што за потфатот се фактурира а конечно ЕВН го прикажува како инвестиција.На состанокот се очекува да се дискутира и за обезбедувањето на константен напон од 220 В, во сите општини, што не кореспондира со сегашната состојба на теренот каде има показатели дека не каде се дистрибуира напон од 160 В. На состанкот ќе биде истакнато и прашањето за укинувањето на Корисничко - Енергетскиот Центар - КЕЦ во општина Дебар со што се создадени дополнителни проблеми за граѓаните заради непостоење на интервентни екипи кои би го покривале ова подрачје. Исто така, тема на разговор ќе бидат и состојбите каде мрежата на ЕВН се отстапува на користење на кабелските оператори, при што ЕВН – ЕСМ наплатува надоместок за користење на истата, за што локалните власти сметаат дека оваа постапка е противправна и ЕВН нема право да генерира приходи заобиколувајќи ја општината. Од особена важност е прашањето при реконструкција или обновување на мрежата на ЕВН, да биде преземена обврска за враќање во првобитна состојба, особено враќање на уличните светилки. Претставниците на ЗЕЛС ќе инсистираат ЕВН да ги усогласи цените при наплата на користење на услугите со реалните цени на пазарот. Заради тоа се предлага тарифникот взаемно да биде разгледан и усогласен во рамките на оваа Комисија. При фактурирањето на услугите за инсталација на нисконапоснки мрежи, далноводи итн. да се изземат износите на услугите кои се наплатени од граѓаните. При инвестиција од страна на индивидуално физичко или правно лице, како и должноста трафостаницата или далеководот да се отстапи на ЕВН со обврска за тековно одржување, но притоа, доколку на истата се приклучат и други корисници, соодветно да се изврши исплата на инвестиран износ.

BNJVL I PËRCAKTOI KONKLUZIONET E SISTEMATIZUARA PËR ZGJIDHJEN E ÇËSHTJEVE TË HAPURA MIDIS KOMUNAVE DHE EVN-ESM

Me Vendim të Bordit drejtues të BNJVL-së u formua Ad-Hok Komision për tejkalimin e çështjeve të hapura midis BNJVL-së dhe EVN si dhe përbërjes së saj, me mandat të hartojë rekomandime dhe në mënyrë rrjedhëse të japë udhëzime për aktivitetet konkrete në drejtim të tejkalimit të çështjeve të hapura dhe problemeve midis komunave në Republikë dhe EVN-ESM dhe të dorëzojë mendime dhe rekomandime deri te Bordi drejtues i BNJVL-së dhe EVN-ESM. Për kryetar të Ad-Hok Komisionit u zgjodh Bllagoja Despotovski, kryetar i komunës së Kërçovës. Mbledhjen e parë komisioni e mbajti më 9 dhjetor 2009 kur i përgatiti konkluzionet të cilat pastaj i paraqiti në Bordin drejtues të BNJVL-së. Pas vërejtjeve të marra nga anëtarët e BD dhe mendimet e dorëzuara nga komunat, u bënë korigjime të caktuara, me çka u definuan edhe KONKLUZIONE, të cilat më 28 dhjetor u dorëzuan deri te kryetari i Bordit drejtues të SHA EVN Maqedoni, Georg Valldner, si dhe deri te nënkryteari i Qeverisë së RM për çështjet ekonomike, Vlladimir Peshevski, si rezultat i interesimit të pushtetit qëndror për ndjekjen e këtyre gjendjeve dhe mundësim i përkrahjes për gjetjen e zgjidhjeve.

KONKLUZIONET E SISTEMATIZUARA do të shqyrtohen në mbledhjen e caktuar më 11 janar, 2011 midis përfaqësuesve të BNJVL-së dhe EVN-ESM. Të njejtat kanë të bëjnë për zgjidhjen e më shumë dilemave të kësaj lëmie midis të cilave edhe dilema për fakturim të dyfishtë të kompensimit për fuqi elektrike, njëherë në procedurë për marrjen e pajtueshmërisë energjetike dhe ndërtim të objekteve, e pastaj në mënyrë rrjedhëse me llogaritë mujore. Gjithashtu me qëndrimet janë përcaktuar edhe çështje tjera të rëndësishme dhe atë për borxhet e mbetura të komunave dhe ndërmarrjeve publike, për procedurat gjyqësore dhe kyçjet ,,e egra", për evidentimin e arkëtimit për taksat komunale dhe trajtimi i kamatave. BNJVL kërkon që çështja me borxhet e ndërmarrjeve publike urgjentisht të shqyrtohet në kuadër të Ad-Hok Komisionit dhe ndaj ndërmarrjeve publike të zbatohen mekanizmat e njejta për tejkalimin e borxheve si ndaj komunave (riprogramimi i pagesës së borxhit, shlyerje e kamatave etj.). Gjithashtu në konkluzionet vëmendje i është kushtuar edhe nevojës së harmonizimit të planeve për investim si rezultat i njohurive të caktuara se po thuaj se 90% nga investimi i paraqitur paguhet edhe nga vetë shfrytëzuesit-qytetarët në bazë të shërbimit të kryer. E njejta ka të bëjë edhe me zhvendosjen e linjeve të tëra, me ç'rast për përfshirjen fakturohet e përfundimisht EVN e paraqet si investim. Në mbledhje pritet të diskutohet edhe për sigurimin e forcës konstante prej 220 V, në të gjitha komunat, që nuk korespondon me gjendjen e tashme në teren ku ka tregues se diku distribuohet forcë (shtypje) prej 160 V. Në mbledhje do të theksohet edhe çështja për abrogimin e Qendrës Energjetike të Shfrytëzuesve (QESH) në komunën e Dibrës me çka janë paraqitur probleme plotësuese për qytetarët për shkak të mosekzistimit të ekipeve intervenuese të cilat do t'a mbulonin këtë rajon. Gjithashtu, temë e bisedimit do të jenë edhe gjendjet ku rrjeti i EVN lëshon shfrytëzimin e operatorëve kablovik, me ç'rast EVN arkëton kompensim për shfrytëzmin e të njejtit me çka pushtetet lokale mendojnë se procedura e tillë është e kundërligjshme dhe EVN nuk ka të drejtë të gjenerojë të ardhura duke e rrethuar komunën. Rëndësi të veçantë ka çështja e rekonstruktimit dhe ripërtrirjes së rrjetit të EVN, të ndërmerret obligim që të rikthehet në gjendjen fillestare, veçanërisht të rikthim i dritave rrugore. Përfaqësuesit e BNJVL-së do të insistojnë që EVN t'i harmonizojë çmimet gjatë arkëtimit të shfrytëzimit të shërbimeve me çmimet reale në treg. Për këtë shkak propozohet tarifuesi në mënyrë të ndërsjelltë të shqyrtohet dhe të harmonizohet në kuadër të këtij Komisioni. Gjatë fakturimit të shërbimeve për instalim të rrjeteve me forcë të ulët etj, t'u merren shumat e shërbimeve të cilat janë paguar nga qytetarët. Gjatë investimit nga ana e personit individual fizik apo juridik, si dhe obligimi që trafostacioni dhe largpërquesi t'i jepet EVN me obligim të mirëmbajtjes rrjedhëse, por nëse të njejtës i kyçen edhe shfrytëzues tjerë, në mënyrë përkatëse të kryhet pagesë e shumës së investuar.

КОМИСИЈАТА ЗА РУРАЛЕН РАЗВОЈ ЈА ОДРЖА КОНСТИТУТИВНАТА СЕДНИЦА

Комисијата за рурален развој при ЗЕЛС, со новиот состав на градоначалници ја одржа својата конститутивна седница. За претседател на оваа Комисија, Управниот Одбор, повторно го именува досегашниот претседател на комисијата, градоначалникот на општина Конче, Стојан Лазарев,кој на последните локални избори повторно ја доби довербата на граѓаните за нов мандат. Тој ги запозна присутните за активностите на оваа Комисијата за рурален развој во претходниот мандат и за начинот на функционирање на комисијата во рамките на ЗЕЛС. Извршниот директор

KOMISIONI PËR ZHVILLIM RURAL E MBAJTI SEANCËN KONSTITUTIVE

Komisioni për zhvillim rural pranë BNJVL-së, me përbërjen e re të kryetarëve të komunave e mbajti seancën e tij konstitutive. Për kryetar të këtij Komisioni, Bordi drejtues, sërish e zgjodhi kryetarin e deritanishëm, kryetarin e komunës së Konçes, Stojan Llazarev, i cili në zgjedhjet e fundit lokale sërish e fitoi besueshmërinë e qytetarëve për mandat të ri. Ai i njohtoi të pranishmit për aktivitetet e këtij komisioni në suazat e BNJVL-së. Drejtori ekzekutiv i BNJVL-së, Dushica Perishiq, e cila morri pjesë në seancë, informoi se në iniciativë të disa komunave,

на ЗЕЛС, Душица Перишиќ, која присуствуваше на седницата, информираше дека на иницијатива на неколку општини, Управниот Одбор на ЗЕЛС достави предлог до Министерството за финансии да се изврши промена на усвоената Методологија за распределба на средствата од ДДВ. Предлогот е досегашните 2 милиони денари кои се распределуваат како фиксни износи, да се зголемат на 3 милиони денари, што всушност веќе е и прифатено од ова министерство. Членовите, накратко беа информирани и за активностите околу изготвувањето на Стратегија за градежно земјиште. Присутните се фокусираа на утврдување на проблеми со кои се соочуваат општините со седиште во рурален центар. Поторно беа изнесени ставовите дека општините се заинтересирани за поседување на земјоделското земјиште, пасишта и шумите, како за потребите на руралниот развој и развојот на земјоделието, така и за потенцијалните развојни области во градовите и населените места и неопходните области за јавна рекреација. Барањето за вклучување на општините во постапката на управување и распределба со државното земјоделско земјиште, односно располагањето, давањето под закуп и други форми на управување со истото, да биде извршено по претходно добиено мислење од страна на општината на чија територија се наоѓа соодветното земјиште. Она што до сега е постигнато е тоа да од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство, Секторот за регистрирање и управување со земјоделско земјиште општините бидат повикани да номинираат свој претставник кој ќе учествува на јавното отворање на апликациите добиени по отворен повик за распределба на државно земјоделско земјиште. Комисијата останува на ставот земјоделското земјиште кое е расцепкано до 2 хектари да се предаде на управување на општините. Контролата и надзорот во овој случај би останале во надлежност на државата. Оваа потреба се наметнува како висок приоритет поради евидентираната практика, голем дел од земјоделското земјиште се уште да останува необработено.

Врз основа на заклучоците донесени од страна на Комисијата за рурален развој, упатени се писмени барања до Министерството за земјоделство шумарство и водостопанство, Министерството за економија и Министерството за финансии.

Од страна на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство се бара да се достават информации: за издадено државно земјоделско земјиште под закуп по општини и тоа со податоци како број на договор, број на земјоделска парцела, категорија на земјиште, висина на закупот, времетраење на закупувањето и име на закупувачот. Исто така барани се информации и за земјиштето кое се уште не е дадено под закуп по општините.

Од страна на Министерството за економија се бара да се достават податоци за бројот и називот на единицата на локалната самоуправа на чие подрачје се врши концесиска дејност, податоци за концесионерите, за која суровина и на колкава количина се однесува добиената концесија како и податоци за висината на средствата кои по овој основ ќе влезат во буџетите на овие ЕЛС.

Од Министерството за финансии се побара во иднина точно да бидат назначени трезорските сметки на ЕЛС каде што се уплатуваат средствата распределени како приход добиен од издадени концесии за експлоатација на минерални суровини и сумата која се уплаќа по овој основ, со што во голема мера ќе биде олеснета работата на локалната самоуправа.

Членовите на Комисијата за рурален развој, ја прифатија доставената Информација за основот и начинот за утврдување и исплата на надоместокот за присуство на седници на советниците во советите на општините и членовите на Советот на Град Скопје.

Bordi drejtues i BNJVL-së dorëzoi propozim deri te Ministria për financa të kryhet ndryshim në Metodologjinë e miratuar për shpërndarjen e mjeteve nga TVSH. Propozimi është që 2 milion denarët e deritanishëm të cilat shpërndahen si shuma fikse, të rriten në 3 milion denarë, që në të vërtetë më veç është pranuar nga kjo ministri. Anëtarët, shkurtimisht u informuan edhe për aktivitetet rreth hartimit të Strategjisë për tokë ndërtimore. Të pranishmit u fokusuan në përcaktimin e problemeve me të cilat ballafaqohen komunat me seli në qendër rurale. Sërish u paraqitën qëndrimet se komunat janë të interesuara që të posedojnë tokë bujqësore, pyje dhe kullosa, si për nevojat e zhvillimit rural dhe zhvillimit të bujqësisë, ashtu edhe për lëmitë potenciale zhvillimore në qytetet dhe vendet e banuara dhe lëmitë e domosdoshme për rekreim publik. Kërkesa për kyçjen e komunave në procedurën e menaxhimit dhe shpërndarjes së tokës shtetërore bujqësore, respektivisht disponimi, dhënia me qira dhe forma tjera të menaxhimit me të njejtën, të jetë i kryer me mendimin e marrë paraprak nga ana e komunës në territorin e së cilës ndodhet toka përkatëse. Ajo që deri më tani është arritur është ajo që nga ana e Ministrisë për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave, sektori për regjistrimin dhe menaxhimin me tokë bujqësore, komunat të jenë ftuar të nominojnë përfaqësues të tyre i cili do të marrë pjesë në hapjen publike të aplikimeve të fituara me thirrje të hapur për shpërndarjen e tokës shtetërore bujqësore. Komisioni mbetet në qëndrimin se toka bujqësore e copëtuar deri në 2 hektarë t'i dorëzohet menaxhimit të komunave. Kontrolli dhe mbikëqyrja në këtë rast do të ngeleshin në kompetencat e shtetit. Kjo nevojë vendoset si prioritet i lartë për shkak të praktikës së evidentuar, pjesë e madhe e tokës bujqësore ende të mbetet e papërpunuar.

Në bazë të konkluzioneve të sjellura nga ana e Komisionit për zhvillim rural, të referuara me kërkesa të shkruara deri te Ministria për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave, Ministria për ekonomi dhe Ministria për financa.

Nga ana e Ministrisë për bujqësi, pylltari dhe ekonomi të ujërave kërkohet të dorëzohen informacione: për tokën shtetërore bujqësore të dhënë me qira në komuna dhe këto janë të dhëna si numër i kontratës, numër i parcelës bujqësore, kategoria e tokës, lartësia e qirasë, qiraja dhe emri i qiramarrësit. Gjithashtu janë kërkuar informacione edhe për tokën e cila ende nuk u është dhënë me qira komunave.

Nga ana e Ministrisë për ekonomi kërkohet të dorëzohen të dhëna për numrin dhe emrin e njësisë së vetëqeverisjes lokale, në territorin e së cilës kryhet veprimtari e koncesionit, të dhëna për koncesionarët, për cilin përbërës dhe në ç'sasi ka të bëjë koncesioni i fituar dhe të dhëna për lartësinë e mjeteve të cilat në këtë bazë do të hyjnë në buxhetin e këtyre NJVL.

Nga Ministria për financa u kërkua që në të ardhmen saktë të emërohen llogaritë e trezorit të NJVL ku referohen mjetet e shpërndara si të ardhura të fituara nga koncesioni i dhënë për eksploatimin e përbërësve mineral dhe shuma e cila paguhet në këtë bazë, me ç'rast në masë të madhe do të lehtësohet puna e vetëqeverisjes lokale.

Anëtarët e Komisionit për zhvillim rural, e pranuan Informacionin e dorëzuar për bazën dhe mënyrën e përcaktimit të pagesës së kompensimit për pjesëmarrjen e seancave të këshilltarëve në këshillat e komunave dhe anëtarët e Këshillit të Qytetit të Shkupit.

НАЈУБАВА НОВОГОДИШНА ЧЕСТИТКА ЗА ОПШТИНА НОВАЦИ

ОДОБРЕН ПРОЕКТ ОД БРИСЕЛ

Општина Новаци е прва општина во нашата земја што доби грант од Програмата Europe for citizens-Twinned Towns-Project 507150 во мерка 1.2 – за збратимени градови, во износ од 150 000 евра. Носител на проектот е Општина Новаци, а нејзини партнери се збратимените општини: Борован од Бугарија, Куфалија од Грција и Ликенас од Албанија. Градоначалникот на Новаци, Лазар Котевски, истакна дека овој грант претставува најубавата новогодишна честитка за неговата општина.

,, - Особено ми драго што една рурална општина како Новаци доби зелено светло од Брисел како прва општина во Македонија во оваа програма. Уште повеќе, што ние аплициравме директно во Брисел и го добивме грантот. Ова е извонреден предизвик за нас, не само во однос на добиените финансиски средства, туку особено за можноста за стекнување на богати искуства за администрацијата. Ни претстои година на реализација на проектот, во која директно ќе црпеме добри примери од рурални општини во процесот на реформите кон Европската унија, што во овој момент за сите нас се од особено значење. Довербата за аплицирање и ја дадовме на консултантката Клаудија Лутовска, со чија помош досега добивме четири проект, а очекуваме позитивни одговори на уште неколку доставени проекти до европските фондови, бидејќи капацитетите на повеќето рурални општини, засега не располагаат со човечки ресурси од овој тип ", изјави градоначалникот Котевски. Имплементацијата на проектот ќе се одвива со помош на партнери – невладини организации од кои воедно општината ќе црпи искуства за натамошно квалитетно работење. Градоначалникот на Општина Новаци им порачува на сите општини, особено руралните, да се охрабрат и да аплицираат во европските фондови, независно дали ќе ги искористат сопсвените административни капацитети или ќе ангажираат професионалци, бидејќи тоа дава резултати и бројни позитивни ефекти за општината.

URIMI MË I MIRË I VITIT TË RI PËR KOMUNËN E NOVACIT

MIRATIMI I PROJEKTIT NGA BRUKSELI

Komuna e Novacit është komuna e parë në vendin tonë që morri grant nga Programi Europe for citizens-Twinned Towns-Project 507150 në masë 1.2 – për qytete të binjakëzuara, në vlerë prej 150 000 euro. Bartës i projektit është Komuna e Novacit, ndërsa partnerë të saj janë komunat: Borovan nga Bullgaria, Kufalija nga Greqia dhe Likenas nga Shqipëria. Kryetari i Novacit, Llazar Kotevski, theksoi se ky grant paraqet dhuratën më të mirë për komunën e tij.

,, - Veçanërisht jam i gëzuar që një komunë rurale si Novaci morri dritë jeshile nga Brukseli si komunë e parë në Maqedoni në këtë program. Edhe më shumë, që ne aplikuam drejtpërdrejtë në Bruksel dhe e fituam grantin. Kjo është sfidë e mrekullueshme për ne, jo vetëm në lidhje me mjetet e marra financiare, por veçanërisht për mundësinë për arritjen e përvojave të pasura për administratën. Kemi vitin para për realizimin e projektit, në të cilin drejtpërdrejtë do të japim shembuj të mirë nga komuna rurale në procesin e reformave drejt Unionit Europian, që në këtë moment për të gjithë ne janë me rëndësi të veçantë. Besimin për aplikim i'a dhamë konsultueses Klaudija Lutovska, nga MSO Tim, me ndihmën e së cilës deri më tani fituam katër projekte, dhe presim përgjigje pozitive edhe për disa projekte të dorëzuara deri te fondet europiane, sepse kapacitetet e më shumë komunave rurale, deri më tani nuk disponojnë me resurse njerëzore nga ky lloj", theksoi kryetari Kotevski. Implementimi i projektit do të zhvillohet me ndihmën e partnerëve – organizata joqeveritare nga të cilat njëherit komuna do t'i shkëpus përvojat për punë të mëtutjeshme kualitative. Kryetari i komunës së Novacit u rekomandoi të gjitha komunave, të inkruajohen dhe të aplikojnë në fondet europiane, pavarësisht se vallë do t'i shfrytëzojnë kapacitetet administrative personale ose do të angazhojnë profesionistë, sepse ajo jep rezultate dhe efekte të shumta pozitive për komunën.

БРАНАТА „РЕЧАНИ“ КАПИТАЛНА ИНВЕСТИЦИЈА НА МИКРОРЕГИОНОТ КОЧАНИ, ВИНИЦА И ЧЕШИНОВО-ОБЛЕШЕВО

Стартот на работите за браната Речани, на Оризарска Река несомнено е најзначајниот проект со кој ќе се овозможи квалитетно и системски да се реши водоснабдувањето на овој микрорегион Кочани, Виница и Чешиново–Облешево.Техничките решенија за искористување на водите од Оризарска Река датираат уште од шеесеттите години од минатиот век, а со соодветни надополнувања зацртани се во најзначајните плански документи на државата во кои е планирано водите од Оризарска Река да се користат преку повеќенаменски хидросистем, за водоснабдување на населението и индустријата на општините Кочани, Виница и Чешиново–Облешево, наводнување на 1500 ха земјоделски површини преку дистрибутивниот систем на ХМС „Брегалница“, изградба на две хидроцентрали за производство на електрична енергија, намалување на опасноста од поплави и обезбедување на биолошки минимум на Оризарска Река.

- Овие факти нè натераа да се зафатиме со реализација на овој капитален и голем финансиски проект, вели градоначалникот на Кочани, Ратко Димитровски, кој есенва често го придружуваше техничкиот и експертскиот тим што работеше на проектот „Речани“. Пробиен е пристапен пат до преградното место на браната во должина од 5.5 км, а завршени се и дополнителни геотехнички и геомеханички истражувања и испитувања, кои по својот обем, вид и диспозиција се програмирани да придонесат за изборот на тип на насипната брана со прибранските објекти. Резултатите за третираните објекти на преградното место и акумулацискиот простор од извештајот на Градежниот институт „Македонија“ се очекуваат до средината на јануари, прецизира градоначалникот на Кочани.

Следениот чекор е подготовката на инвестиционо-техничка и проектна документација за ХС „Речани“ на Оризарска Река. Во постапка е урбанизација на просторот предвиден за изградба на ХС „ Речани “ односно добивање на Државна урбанистичка планска документација за овој објект кој претставува градба од прва категорија.

Годинава, за проектно – истражувачките работи на браната на Оризарска Река, Владата на Република Македонија преку Министерството за земјоделство одобри 13 милиони денари. Според динамиката на инвестиции за реализација на овој проект за 2010 г., Владата има предвидено 17 милиони денари.

PENDA „REÇANI” INVESTIM KAPITAL I MIKRORAJONIT KOÇANI, VINICA DHE ÇESHINOVË-OBLESHEVË

Starti i punëve për pendën Reçani, e lumit Orizare padyshim është projekti më i rëndësishëm me të cilin do të mundësohet që në mënyrë më kualitative dhe më sistematike të zgjidhet furnizimi me ujë i këtij mikrorajoni Koçanit, Vinica dhe Çeshinovë-Oblesheva. Vendimet teknike për shfrytëzimin e ujërave nga lumi Orizare datojnë që nga vitet gjashtëdhjetë të shekullit të kaluar, ndërsa plotësimet përkatëse janë paraqitur në dokumentet më të rëndësishme planifikuese të shtetit në të cilat janë planifikuar që ujërat e lumit Orizare të shfrytëzohen përmes hidrosistemit të më shumë dedikuar, për furnizim me ujë të popullatës dhe industrisë së komunave Koçani, Vinica dhe Çeshinovë-Oblesheva, furnizim me ujë të 1500 hektarëve të sipërfaqeve bujqësore përmes sistemit distributiv ,,Bregallnica”, ndërtim të dy hidrocentraleve për prodhimin e energjisë elektrike, zvogëlim të rrezikut nga vërshimet dhe sigurim të minimumit biologjik të lumit të Orizares.

- Këto fakte n’a shtynë që të fillojmë me realizimin e këtij projekti të madh kapital dhe financiar, tha kryetari i komunës së Koçanit, Ratko Dimitrovski, i cili këtë vjeshtë shpesh shoqëronte ekipin teknik dhe të ekspertëve që punonte në projektin ,,Reçani”. Depërtuese është qasja deri te vendi i pendës në 5.5 km, ndërsa janë kryer vëzhgime plotësuese gjeoteknike dhe gjomekanike, të cilat me vëllimin e tyre, llojin dhe dispozicionin janë programuar që të kontribuojnë në zgjedhjen e llojit të derdhjes së pendës me objektet pranë pendës. Rezultatet e objekteve të trajtuara dhe hapësira akumuluese nga raporti i Institutit Ndërtimor ,,Makedonija” priten në mes të janarit, precizon kryetari i komunës së Koçanit.

Hapi i ardhshëm është përgatitja e dokumentacionit investues-teknik dhe projektues për ,,Reçani” të lumit të Orizares. Në procedurë është urbanizimi i hapësirës i parashikuar për ndërtim të ,,Reçanit”, respektivisht marrje e dokumentacionit Shtetëror Urbanistik Planifikues për këtë objekt i cili paraqet ndërtim të kategorisë së parë.

Këtë vit, për punët projektuese-vëzhguese të pendës së lumit të Orizares, Qeveria e R.M. përmes Ministrisë për bujqësi aprovoi 13 milion denarë. Sipas dinamikës së investimeve për realizimin e këtij projekti për 2010, Qeveria ka parashikuar 17 milion denarë.

**ЗАЕДНИЦА НА ЕДИНИЦИТЕ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА
НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА**

тел. +389 (0)2 30 99 033 / факс: +389 (0)2 30 61 994
ул. Женевска бб, п.фах 32, 1000 Скопје, Република Македонија
www.zels.org.mk . contact@zels.org.mk

**BASHKËSIA E NJËSIVE TË VETËQEVERISJES LOKALE
TË REPUBLIKËS SË MAQEDONISË**

tel. +389 (0)2 30 99 033 / fax: +389 (0)2 30 61 994
rruga. Zhenevska p.n., F.P. 32, 1000 Shkup, Republika e Maqedonisë
www.zels.org.mk . contact@zels.org.mk